

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA VEŘEJNÉ EKONOMIKY

Hospodaření vybrané neziskové organizace
Financial Management of Selected Non-profit Organization

Studentka:

Ilona Hartlová

Vedoucí bakalářské práce:

Ing. Ivana Vaňková, Ph.D.

Ostrava 2014

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Katedra veřejné ekonomiky

Zadání bakalářské práce

Student: **Ilona Hartlová**
Studijní program: B6202 Hospodářská politika a správa
Studijní obor: 6202R055 Veřejná ekonomika a správa
Specializace: 01 Veřejná ekonomika a správa
Téma: **Hospodaření vybrané neziskové organizace**
Financial Management of Selected Non-profit Organization

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
 2. Neziskové organizace v ČR
 3. Hospodaření společnosti PONTIS Šumperk, o. p. s.
 4. Zhodnocení výsledků hospodaření společnosti PONTIS Šumperk, o. p. s., návrhy a doporučení
 5. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce
Seznam příloh
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

BACHMANN, Pavel. *Management neziskové organizace*. Hradec Králové: Gaudeamus, 2011. 280 s. ISBN 978-80-7435-130-3.
REKTOŘÍK, Jaroslav et al. *Organizace neziskového sektoru: základy ekonomiky, teorie a řízení*. 3. aktualiz. vyd. Praha: Ekopress, 2010. 188 s. ISBN 978-80-86929-54-5.
ŠEDIVÝ, Marek a Olga MEDLÍKOVÁ. *Public relations, fundraising a lobbying pro neziskové organizace*. Praha: Grada, 2012. 138 s. ISBN 978-80-247-4040-9.

Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Ivana Vaňková, Ph.D.**

Datum zadání: 22.11.2013

Datum odevzdání: 09.05.2014

doc. Ing. Petr Tománek, CSc.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

Prohlášení:

Místopřísežně prohlašuji, že jsem celou práci včetně příloh vypracovala samostatně.

V Ostravě dne: 9. května 2014

.....*Ilona Hartlová*.....

Ilona Hartlová

Obsah

1	ÚVOD.....	2
2	NEZISKOVÉ ORGANIZACE V ČR.....	4
2.1	Členění národního hospodářství.....	4
2.2	Základní teorie a typologie neziskových organizací.....	7
2.2.1	Teorie neziskového sektoru.....	8
2.2.2	Základní charakteristiky neziskových organizací.....	9
2.2.3	Typologie neziskových organizací.....	11
2.3	Právní úprava činnosti vybraných neziskových organizací do 31. 12. 2013.....	12
2.4	Právní úprava činnosti neziskových organizací od 1. 1. 2014.....	16
2.5	Financování neziskových organizací v ČR.....	18
2.5.1	Zdroje a metody financování.....	18
2.5.2	Fundraising.....	20
3	HOSPODAŘENÍ SPOLEČNOSTI PONTIS ŠUMPERK O. P. S.	22
3.1	Vznik a historie společnosti PONTIS Šumperk o. p. s.	22
3.2	Organizační struktura společnosti PONTIS Šumperk o. p. s.	24
3.3	Činnost PONTIS Šumperk o. p. s.	26
3.3.1	Registrované sociální služby poskytované PONTIS Šumperk o. p. s.	26
3.3.2	Ostatní služby poskytované PONTIS Šumperk o. p. s.	34
3.4	Analýza hospodaření PONTIS Šumperk o. p. s. v letech 2008 - 2012.....	35
3.4.1	Zdroje financování.....	36
3.4.2	Analýza hospodaření za rok 2008.....	37
3.4.3	Analýza hospodaření za rok 2009.....	38
3.4.4	Analýza hospodaření za rok 2010.....	40
3.4.5	Analýza hospodaření za rok 2011.....	41
3.4.6	Analýza hospodaření za rok 2012.....	43
3.4.7	Analýza celkových výnosů, nákladů a VH v letech 2008 – 2012.....	45
4	ZHODNOCENÍ VÝSLEDKŮ HOSPODAŘENÍ PONTIS ŠUMPERK O. P. S., NÁVRHY A DOPORUČENÍ.....	51
5	ZÁVĚR.....	55
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	57
	SEZNAM ZKRATEK.....	59
	SEZNAM PŘÍLOH	
	PŘÍLOHY	

1 Úvod

Neziskové organizace můžeme definovat jako subjekty, jejichž cílem není dosažení zisku, ale naplňování poslání a realizace cílů, které si stanovily. Setkáváme se s nimi, aniž bychom si toho byli vědomi, v podstatě celý život. Od narození až do smrti jsme v případě potřeby v péči zdravotnických zařízení, dětství a dospívání trávíme ve školských institucích, které nám zabezpečují vzdělání a rozvíjejí naše schopnosti a vloh. Celým životem se prolíná kultura, která obohacuje náš život o umělecké zážitky, různá zájmová sdružení a spolky uspokojují potřeby sdružovat se s lidmi stejných zájmů, sportovní aktivity přispívají ke zdraví a duševní pohodě, v případě nepříznivých životních situací nám sociální služby poskytují částečné zajištění a na sklonku života můžeme počítat s pomocí neziskových organizací prostřednictvím různých zařízení pro seniory nebo léčeben dlouhodobě nemocných. Tyto organizace napomáhají k uspokojování potřeb jednotlivců a tím i celé společnosti a přispívají tak ke spokojenějšímu životu.

Předmětem bakalářské práce je problematika hospodaření vybrané neziskové organizace. Subjektem, kterému bude věnována pozornost, je obecně prospěšná společnost PONTIS Šumperk o. p. s., která vznikla v roce 1999 a jejímž zakladatelem bylo město Šumperk. Posláním společnosti je poskytovat sociální služby širokému spektru osob od malých dětí až po seniory, kteří se ocitli v nepříznivé životní situaci a potřebují pomoc či podporu jiné osoby. Tímto úsilím se snaží posilovat začleňování jednotlivých cílových skupin do běžného života většinové společnosti.

Cílem bakalářské práce je zhodnocení činnosti a hospodaření společnosti PONTIS Šumperk o. p. s. v letech 2008 až 2012 a na základě zjištěných výsledků vytvořit návrhy a doporučení na zlepšení činnosti této neziskové organizace.

Bakalářská práce je členěna do pěti kapitol, z nichž první je úvod a poslední kapitolou je závěr. Druhá kapitola je věnována vymezení neziskového sektoru v národním hospodářství, základním charakteristikám a typologiím neziskových organizací. Dále je zaměřena pozornost na vybrané neziskové subjekty, zejména na informace o jejich založení, vzniku, hospodaření a zániku. V této kapitole jsou zmíněny i zdroje a metody financování neziskových organizací. Z důvodu nabytí účinnosti zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník od 1. 1. 2014, který se neziskových organizací v mnohém dotýká, je v této kapitole popsán i stručný přehled hlavních změn. Ve třetí kapitole je podrobně zpracována analýza činnosti a hospodaření PONTIS Šumperk o. p. s. a pomocí tabulek a grafů jsou ilustrovány zjištěné skutečnosti. Ve čtvrté kapitole bude provedeno vyhodnocení získaných informací a jsou zde

předloženy návrhy a doporučení na zlepšení některých činností, které by měly pozitivně ovlivnit budoucí vývoj společnosti PONTIS Šumperk o. p. s.

Hlavními metodami pro dosažení stanovaného cíle budou analýza činností a finanční analýza hospodaření společnosti PONTIS, dále pak metoda popisu, komparace, indukce a studia literatury.

Bakalářská práce vychází z nastudování odborné knižní literatury zabývající se neziskovým sektorem, jeho financováním a marketingem, z internetových zdrojů, ze základních legislativních norem pro neziskové organizace, z webových stránek společnosti PONTIS Šumperk o. p. s. a z osobních konzultací s ředitelem a public relation (dále jen PR) pracovníkem téže společnosti.

Bakalářská práce se opírá o legislativu platnou k 1. 5. 2014.

2 Neziskové organizace v ČR

Vymezení pojmu nezisková organizace je poněkud obtížné, protože v ČR neexistuje žádný platný právní předpis, specifikující tento výraz. K tomuto účelu může být použita mezinárodně uznávaná definice L. M. Salomona a H. K. Anheiera. Ti definují neziskové organizace (dále jen NO) jako formálně organizované subjekty soukromoprávní povahy, nerozdělující zisk mezi své zakladatele ani členy svých orgánů. Tyto subjekty jsou samosprávné a vykazují velkou míru dobrovolnosti. Abychom lépe pochopili principy, na kterých tyto organizace fungují, a důvody jejich existence, je zapotřebí vymezit prostor, který je jim určen v rámci národního hospodaření.

2.1 Členění národního hospodářství

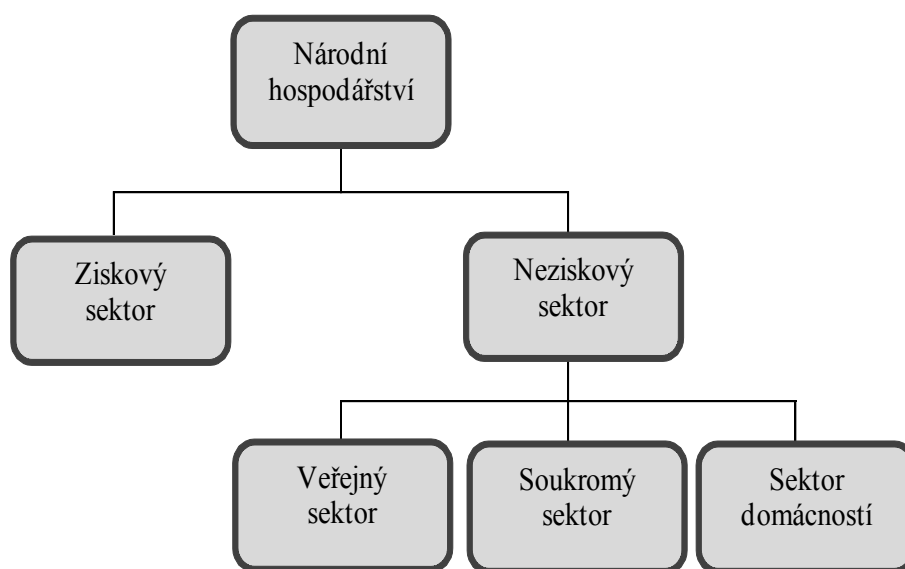
Národní hospodářství je systém ekonomických subjektů na území daného státu vymezující vztahy mezi nimi. Tyto vztahy se utvářely postupně se vznikem společnosti. Hlavním cílem je uspokojování potřeb lidí, kteří žijí na území tohoto státu. Ekonomickými subjekty jsou myšleny stát, podniky i domácnosti.

Existuje celá řada kritérií, podle kterých se může národní hospodářství členit. Používá se například sektorové členění, které rozděluje národní hospodářství z hlediska podobnosti odvětví a činností na čtyři sektory, a to na *primární* sektor, zahrnující takzvanou prvovýrobu (získávání surovin z přírody), kam patří například těžební průmysl, zemědělství, lesnictví nebo rybolov, na sektor *sekundární*, obsahující mimo jiné zpracovatelský průmysl a stavebnictví, dále *terciální* sektor, který je spojován se službami, ať už bankovními, dopravními, zdravotnickými nebo ve školství a v kultuře, a na *kvadrální* sektor, což je sektor vědy a výzkumu pro podporu sekundárního procesu. Dalším kritériem pro členění národního hospodářství je kritérium vlastnictví, které se dělí na soukromé a veřejné. V případě *veřejného vlastnictví* je vlastníkem stát, kraj nebo obec, naproti tomu *soukromé vlastnictví* je majetkem fyzické nebo právnické osoby. Dle kritéria odvětví se národní hospodářství člení na *odvětví hmotné výroby*, do kterého spadá například průmysl, zemědělství nebo stavebnictví, a na *odvětví služeb*, kam jsou řazeny finanční služby, doprava a spoje, veřejná správa, armáda, justiční služba, věda a výzkum, zdravotnictví, kultura, sport a podobně.

Jak bylo již zmíněno, kritérií, podle kterých je možné členit národní hospodářství, je mnoho, ale pro potřeby této bakalářské práce je nejvhodnější členění národního hospodářství podle principu financování a na ně navazující čtyřsektorové členění podle švédského ekonoma Viktora A. Pestoffa.

Z hlediska principu financování je národní hospodářství rozděleno na *sektor ziskový* nebo také tržní, ve kterém platí veškeré zákonitosti trhu, které zkoumá makro a mikroekonomie, a na *sektor neziskový*, kde tyto zákonitosti trhu neplatí, zabývá se jím veřejná ekonomika. Ten se dělí na sektor veřejný, sektor soukromý a sektor domácností jak ukazuje Obr. 2.1.

Obr. 2.1 Členění národního hospodářství podle principu financování

Zdroj: REKTOŘÍK, Jaroslav a kolektiv. *Organizace neziskového sektoru: základy ekonomiky, teorie a řízení*. 2010. s 13. Vlastní zpracování.

Organizace působící v *ziskovém sektoru* financují svou činnost z vlastních prostředků získaných z prodeje statků a služeb, které buď produkují, nebo distribuují, a to za tržní cenu, která se vytváří na trhu na základě poptávky a nabídky. Výstupem tržního sektoru je soukromý statek, hlavním cílem je dosahování zisku a jeho následné rozdělení ve prospěch majitelů.

Neziskový sektor získává finance na svou činnost pomocí přerozdělovacích procesů nebo od soukromých subjektů, kterým může být například jejich zřizovatel. Hlavním cílem těchto subjektů není zisk ve finančním vyjádření, ale přímé dosažení užitku, většinou ve formě veřejné služby.¹

Neziskový veřejný sektor je financován z veřejných rozpočtů a zajišťuje veřejné statky, které mají charakter kolektivní spotřeby pro obyvatele. Je řízen a spravován veřejnou správou, podléhá veřejné kontrole. Majetek vložený do těchto subjektů obvykle zůstává v držení

¹ REKTOŘÍK, Jaroslav a kolektiv. *Organizace neziskového sektoru: základy ekonomiky, teorie a řízení*. 2010. s. 14.

zakladatele.² Hlavním cílem je poskytování veřejných statků a služeb na netržních principech. Jedná se především o příspěvkové organizace nebo organizační složky. Příkladem mohou být kina, městské knihovny, technické služby, dále pak Národní galerie, Divadlo na Vinohradech či Národní muzeum v Praze.

Neziskový soukromý (nestátní) sektor je financován ze soukromých financí, ale nevylučuje se ani příspěvek z veřejných zdrojů. Finance jsou poskytovány fyzickými nebo právníckými osobami, které se rozhodly vložit své peníze do konkrétní činnosti, aniž by očekávaly finanční zisk. Je zde sloučen ekonomický a společenský zájem. Do tohoto sektoru řadíme neziskové organizace, kterými jsou občanská sdružení (spolky), obecně prospěšné společnosti, nadační fondy nebo nadace.

Sektor domácností je největším sektorem z hlediska počtu subjektů a má, jak uvádí Rektořík (2010, s. 14), „v rámci národního hospodářství významnou roli svým začleněním do koloběhu finančních toků a vstupem na trh produktu, faktorů a kapitálu. Z pohledu teorie a praxe ekonomiky a řízení neziskových organizací má tento sektor význam pro formování občanské společnosti, jejíž kvalita je určující zpětně pro kvalitu těchto organizací.“

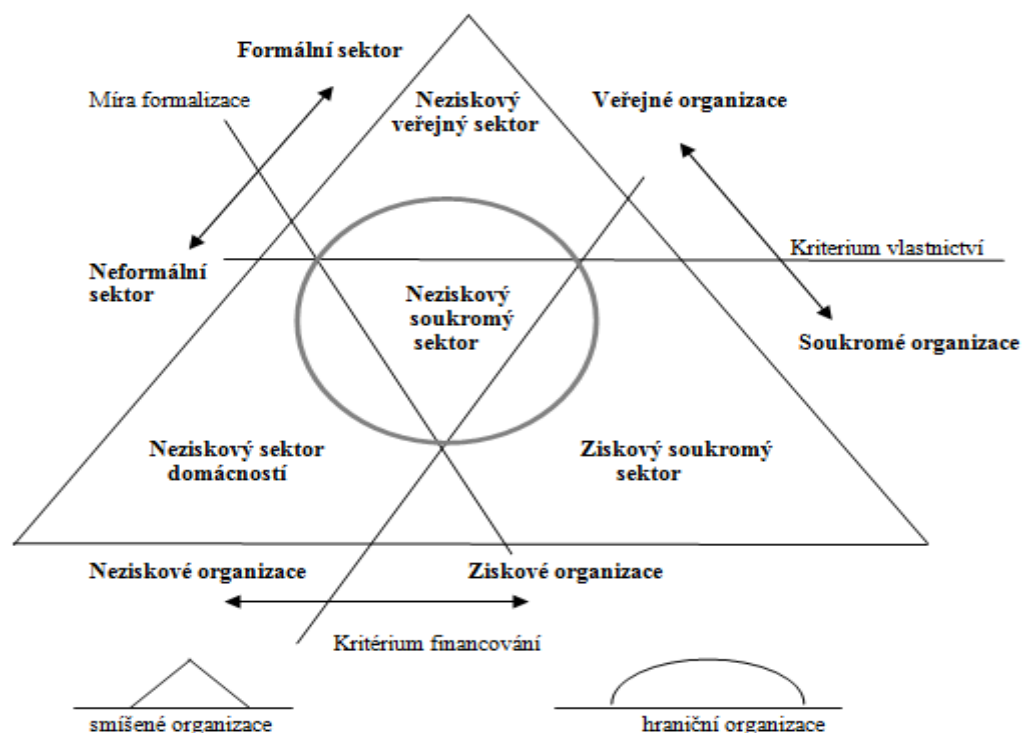
V. A. Pestoff vyznačuje výše uvedené sektory v trojúhelníku, který postupně rozděluje třemi přímkami, znázorňujícími kritéria vlastnictví, financování a míry formalizace, jak je patrné z Obr. 2.2. U tohoto zobrazení jsou vidět navíc i zóny, ve kterých se činnosti jednotlivých subjektů působících ve vymezených sektorech prolínají. Jedná se o tzv. *hraniční a smíšené organizace*.

Příkladem *hraničních organizací* mohou být profesní komory, vysoké školy, státní podniky nebo společenství vlastníků bytových jednotek, mezi *smíšené organizace* řadíme například soukromé střední školy.

Obr. 2.2 ukazuje poměrně dobře různorodost soukromého neziskového sektoru a je zřejmé, že hraniční a smíšené organizace by měly být v budoucnu v centru pozornosti nejen výzkumu, ale i praktické politiky, protože hranice mezi sektory nejsou přesně určené a jednotlivé sektory se nejen prolínají, ale i ovlivňují. Předpokládá se, že mezi sektory bude docházet (a již dochází) k posunům, pro něž Viktor A. Pestoff používá termín „welfare mix shift“, a vymezení vztahů a postavení jednotlivých ekonomických subjektů bude měnit svoji podobu v závislosti na ekonomické a společenské situaci, jakož i v závislosti na historických podmínkách.

² BOUKAL Petr a kolektiv. *Fundraising pro neziskové organizace*. 2013. s. 16.

Obr. 2.2 Rozdělení národního hospodářství podle V. A. Pestoffa

Zdroj: REKTOŘÍK, Jaroslav a kolektiv. *Organizace neziskového sektoru: základy ekonomiky, teorie a řízení*. 2010. s. 16. Vlastní zpracování.

Veřejný neziskový a soukromý neziskový sektor společně se soukromým ziskovým sektorem tvoří tři pilíře, které se vzájemně doplňují a vyvažují rozložení sil v politice, ekonomice a v oblasti občanských svobod.³ Stát určuje nejen míru a prostor pro svobody občanů, ale vymezuje i právní a daňové prostředí, které je pro činnost neziskového sektoru nezbytné.

2.2 Základní teorie a typologie neziskových organizací

Z předchozího textu vyplývá, že v neziskovém sektoru působí dvě základní skupiny organizací, které se odlišují tím, jsou-li veřejné nebo soukromé. Pro pochopení podstaty neziskových organizací, jejich poslání a cílů je důležité seznámit se s obsahem některých teorií neziskového sektoru, se základními třídícími znaky (kritérii) a s typologií jednotlivých druhů neziskových organizací.

³ REKTOŘÍK, Jaroslav a kolektiv. *Organizace neziskového sektoru: základy ekonomiky, teorie a řízení*. 2010. s. 21.

2.2.1 Teorie neziskového sektoru

Teorie vládních a tržních selhání tvrdí, že je-li „veřejný statek“ vyloučený vzhledem ke svým vlastnostem z tržního mechanismu, dochází k tržnímu selhání. Toto selhání trhu se snaží kompenzovat stát zásahem do ekonomiky. Následně může nastat selhání státu, a to v tom případě, pokud stát preferuje jen určitou skupinu veřejných statků, snaží se vyhovět pouze většině voličů a potřeby menšin zůstanou neuspokojeny. Spotřebitelé, kteří nejsou uspokojeni, se v tomto případě obrací na neziskové organizace, které jim mohou pomoci tyto potřeby uspokojit. Lze tedy říct, že neziskový sektor vzniká pro řešení důsledků selhání trhu a státu.

Teorie informační asymetrie bývá označována jako teorie selhávání smluvních vztahů, ty neposkytují dostatek informací pro spotřebitele ohledně kvality služeb a statků, které nakupují. Z toho důvodu hledají nabídku, poskytující jisté záruky čestného jednání. Proto se obrací na neziskové organizace, jejichž cílem není maximalizace zisku, ale uspokojování potřeb spotřebitelů a bývají proto považovány za více důvěryhodné.

Teorie státu blahobytu pohlíží na neziskové organizace jako na přežitek nebo jako na prvek, který pouze doplňuje komplexní uspokojování potřeb trhem a státem. Tato teorie předpokládá, že neziskový sektor bude postupně slábnout a bude ztrácet své postavení v důsledku zdokonalování tržních vztahů a posilování odpovědnosti státu.

Teorie vzájemné závislosti hovoří o vzájemné propojenosti státu a neziskového sektoru, kdy stát může využít pro své aktivity výsledky práce neziskových organizací (dále jen NO), protože často reagují daleko rychleji na potřeby lidí, ale zároveň jsou v této teorii zmíněny i možnosti tzv. „selhání neziskové organizace“. Patří sem *filantropická nedostatečnost* (nedostatek zdrojů), *filantropický paternalismus* (NO se chovají jako stát a jeho instituce – nevycházejí vstříc spotřebitelům), *filantropický amatérismus* (nedostatek odborníků, netvoření zisku může zvyšovat náklady) a *filantropický partikularismus* (ani NO nejsou schopny pokrýt všechny potřeby, další prostor pro spolupráci se státem).

Teorie sociálního původu tvrdí, že velikost neziskového sektoru je určena historicko-sociálním vývojem dané země. Autorem této teorie je G. Esping Andersen, který podrobným výzkumem sociálních postupů v jednotlivých zemích určil čtyři základní typy sociálního státu.⁴

Liberální stát (anglosaský) upřednostňuje tržní systém, a ten také podporuje. Role státu je malá stejně jako rozsah služeb státem poskytovaných, podpora sociálně slabých skupin je založena na testovaných dávkách (dotyčný musí dokázat, že patří do sociálně slabé skupiny).

⁴ ESPING-ANDERSEN G. *The Three Worlds of Welfare Capitalism*. 1990, p. 55.

Soukromý neziskový sektor je podstatně větší než veřejný a většina neziskových aktivit je financována ze soukromých zdrojů. Mezi představitele tohoto typu patří např. USA, Austrálie, Irsko, Velká Británie.

Konzervativní stát (korporativistický), ve kterém hrají významnou roli vzájemně prospěšné neziskové organizace (zahrádkáři, sportovní kluby, rybáři, atp.). Nelze jednoznačně určit, který z neziskových sektorů je větší. Představiteli jsou Česká republika, Slovenská republika nebo Německo.

Sociálně – demokratický stát (skandinávský) se vyznačuje malým soukromým neziskovým sektorem, často kontrolovaným státem. Převládají veřejné neziskové organizace, stát se snaží zajistit většinu sociálních potřeb plošně pro téměř všechny občany. Typickými zástupci jsou severské země.

Rudimentární stát (Jihoevropský, latinský) je nejmladším z typů států, byl doplněn později. Vyznačuje se téměř neexistencí soukromého neziskového sektoru, role státu je v neziskových aktivitách minimální. Hlavní roli zde hraje rodina, která přebírá mnoho významných úkolů za stát. Představiteli jsou státy Jižní Evropy a Asie.

2.2.2 Základní charakteristiky neziskových organizací

Již bylo zmíněno, že česká odborná literatura jednoznačně nedefinuje charakteristiku neziskových organizací, proto se při většině výkladů vycházelo z definice uvedené v zákoně č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, ten v § 18, označoval tyto subjekty jako *poplatníky, kteří nejsou založeni nebo zřízeni za účelem podnikání*. V uvedeném zákoně se za takové poplatníky považují zejména:

- zájmová sdružení právnických osob,
- občanská sdružení včetně odborových organizací,
- politické strany a hnutí,
- registrované církve a náboženské společnosti,
- nadace a nadační fondy,
- obecně prospěšné společnosti,
- veřejné vysoké školy,
- školské právnické osoby podle zvláštního předpisu,⁵
- veřejné výzkumné instituce,
- obce a kraje,

⁵ Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, tzv. školský zákon.

- organizační složky státu a územních samosprávných celků,
- příspěvkové organizace,
- státní fondy,
- obecně prospěšné společnosti
- subjekty o nichž tak stanoví zvláštní zákon (např. honební společenstva, bytová družstva, profesní komory atd.).

Tento paragraf byl k 1. 1. 2014 zrušen a zmíněný zákon nyní v § 17 hovoří o veřejně prospěšném poplatníkovi, který v souladu se svým zakladatelským právním jednáním, statutem, stanovami, zákonem nebo rozhodnutím orgánu veřejné moci jako svou hlavní činnost vykonává činnost, která není podnikáním.⁶

Uvedený výčet organizací je rozsáhlý, ale není dostačující k pochopení poslání, funkcí a cílů neziskových organizací. Pro tyto účely se jeví jako nejvhodnější členění neziskových organizací podle pěti třídících znaků, kterými jsou kritérium zakladatele, kritérium globálního charakteru poslání, kritérium právně organizační normy, kritérium způsobu financování a kritérium charakteristiky realizovaných činností.⁷

Kritérium zakladatele rozděluje neziskové organizace na:

- a) organizace, které jsou založeny státní správou nebo samosprávou, některé z nich bývají nazývány *veřejnoprávními organizacemi*,
- b) organizace, které jsou založené soukromou právnickou nebo fyzickou osobou (občanská sdružení, obecně prospěšné společnosti, profesní komory, nadace), nazývané *soukromoprávní organizace*,
- c) organizace, které vznikly jako *veřejnoprávní instituce*. Výkon účelu veřejné služby je dán jako povinnost ze zákona (veřejné vysoké školy, Český rozhlas a Česká televize).

Kritérium globálního charakteru poslání člení organizace na *organizace veřejně prospěšné*, které produkují veřejné a smíšené statky, aby uspokojily potřeby veřejnosti (charita, zdravotnictví, veřejná správa) a *organizace vzájemně prospěšné*, jejichž hlavním účelem je vzájemná podpora skupin občanů nebo právnických osob, které jsou spojeny společným zájmem (profesní komory, aktivity v kultuře nebo sportu).

Kritérium právně organizační normy dělí neziskové organizace na *organizace založené podle zákona č. 250/2000 Sb.*, o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů ve znění pozdějších předpisů a *zákona č. 218/2000Sb.*, o rozpočtových pravidlech, dále pak na

⁶ Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů ve znění pozdějších předpisů, §17a – toto vymezení platí jen pro účely tohoto zákona.

⁷ REKTOŘÍK, Jaroslav a kolektiv. *Organizace neziskového sektoru: základy ekonomiky, teorie a řízení*. 2010. s. 40.

organizace založené podle ostatních zákonů platných pro neziskové organizace a na organizace založené podle zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník⁸.

Kritérium financování vymezuje organizace financované zcela z veřejných rozpočtů například organizační složky státu, organizace financované z části z veřejných rozpočtů (církve a náboženské společnosti, politické strany a hnutí, příspěvkové organizace), organizace financované z různých zdrojů a organizace financované především z výsledků realizace svého poslání.

Kritérium charakteristiky realizovaných činností rozděluje výše uvedené skutečnosti na znaky:

- a) *společné pro všechny typy NO* – jsou právnické osoby, nejsou založeny za účelem tvorby zisku, nejsou založeny za účelem podnikání, mohou, ale nemusí být financovány z veřejných rozpočtů.
- b) *společné jen pro soukromé neziskové organizace* – členství v nich je realizováno na principu dobrovolnosti, mají ze zákona povolenou svou autonomii ve vztahu k vnějšímu okolí a vytvářejí většinou neformální struktury příznivců, ale vždy v rámci legislativy, podle které byly založeny a podle níž realizují svoji činnost.⁹

2.2.3 Typologie neziskových organizací

Neziskové organizace můžeme s využitím výše uvedených skutečností a na základě poznatků z praxe rozdělit spojením kritéria globálního charakteru poslání a kritéria zakladatele do pěti skupin, z nichž každá má své typologické znaky.¹⁰

- a) *Neziskové soukromoprávní organizace vzájemně prospěšné, s globálním posláním vzájemně prospěšné činnosti* (občanská sdružení, profesní komory, zájmová sdružení právnických osob).
- b) *Neziskové soukromoprávní organizace veřejně prospěšné, s globálním posláním veřejně prospěšné činnosti* (např. obecně prospěšné společnosti, nadace a nadační fondy, politické strany a politická hnutí, církve a náboženské společnosti).
- c) *Neziskové veřejnoprávní organizace typu organizačních složek a příspěvkových organizací státu a ÚSC s globálním charakterem poslání veřejná správa a veřejně prospěšná činnost* (např. obce, kraje organizační složky, příspěvkové organizace, svazky obcí, Ústavní soud, NKÚ, Akademie věd ČR).

⁸Od 1. 1. 2014 zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích).

⁹REKTOŘÍK, Jaroslav a kolektiv. *Organizace neziskového sektoru: základy ekonomiky, teorie a řízení*. 2010. s. 41.

¹⁰URBANCOVÁ Alžběta a Šárka KRYŠKOVÁ. *Účetnictví nevýdělečných organizací*. 2008. s. 10.

- d) *Neziskové ostatní veřejnoprávní organizace, s globálním posláním veřejně prospěšné činnosti* (např. veřejné vysoké školy, Česká národní banka, VZP ČR, státní fondy).
- e) *Neziskové soukromoprávní organizace typu obchodních společností, s možností globálního poslání vzájemně i veřejně prospěšné činnosti* (např. společenství vlastníků bytových jednotek, akciová společnost, družstvo).

2.3 Právní úprava činnosti vybraných neziskových organizací do 31. 12. 2013

Neziskové organizace v České republice nemají dlouhou historii. Právní rámec se utvářel od roku 1990, kdy byl přijat zákon č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů a zákon č. 84/1990 Sb., o právu shromažďovacím, ve znění pozdějších předpisů.

Již v témže roce bylo registrováno 3 879 občanských sdružení.¹¹ V roce 1996, po přijetí zákona č. 284/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech, ve znění pozdějších předpisů byla registrována jedna obecně prospěšná společnost a již 27 807 občanských sdružení. Po přijetí zákona č. 227/1997 Sb., o nadacích a nadačních fondech, ve znění pozdějších předpisů (vstoupil v účinnost 1. 1. 1998) bylo na konci roku 1998 registrováno v České republice celkem 36 046 občanských sdružení, 129 obecně prospěšných společností, 55 nadací a 71 nadačních fondů. Do roku 2000 vzrostl počet občanských sdružení na 42 302, obecně prospěšných společností bylo registrováno 557, nadací 282 a nadačních fondů 735. Následující Tab. 2.1 zobrazuje další vývoj počtu registrovaných nestátních neziskových organizací v České republice v letech 2008 - 2012.

Tab. 2.1 Statistika počtu nestátních neziskových organizací v letech 2008 – 2012

Název	2008	2009	2010	2011	2012
Občanská sdružení	65 386	68 631	72 111	75 627	77 801
Nadace	411	429	449	455	458
Nadační fondy	1 095	1 168	1 205	1 269	1 278
Obecně prospěšné společnosti	1 658	1 813	1 958	2 126	2 183

Zdroj: *Statistika počtu neziskových organizací v letech 1990 – 2012*. Vlastní zpracování. Údaje k 30. 6. 2012.

¹¹ NEZISKOVKY. CZ. *Statistika počtu neziskových organizací*. [online]

Občanská sdružení (dále jen o. s.) jsou nejstarší a nejrozšířenější právní formou v oblasti nestátního neziskového sektoru v ČR. Jejich činnost je upravena zákonem č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů. Jsou zakládána za účelem sdružování osob s podobnými zájmy, ale důvodem vzniku může být i poskytování veřejně prospěšných činností. Musí však splňovat podmínky nenáboženského, nepolitického a nepodnikatelského sdružení. Dále není povoleno zakládat sdružení s cílem omezovat práva občanů pro jejich národnost, pohlaví a rasu nebo s cílem podporovat násilí. Členy mohou být fyzické i právnické osoby a sdružení jako celek je právnickou osobou s přiděleným identifikačním číslem od Českého statistického úřadu. Nejvyšším orgánem o. s. je valná hromada, která volí radu a předsedu sdružení.

Vzniku sdružení předchází jeho založení, které je zakončeno registrací. Návrh na registraci podává minimálně tříčlenný přípravný výbor, ve kterém alespoň jedna osoba musí být starší 18 let a jehož hlavním úkolem je vypracování stanov. Notářsky ověřené stanovy registruje Ministerstvo vnitra ČR a stanovy musejí obsahovat níže uvedené náležitosti.

- název sdružení a jeho statut, případně zkratku (bude-li používána),
- sídlo, je doloženo například výpisem z katastru,
- cíl činnosti, vystihující jeho vizi a poslání,
- podmínky členství, práva a povinnosti členů,
- orgány a způsob jejich ustanovení a vymezení orgánů a funkcionářů oprávněných jednat jménem sdružení,
- ustanovení o organizačních jednotkách,
- zásady hospodaření, týkající se například dotací, členských příspěvků, majetku.

Občanské sdružení vzniká dnem registrace u Ministerstva vnitra ČR a následně po ní je svolána přípravným výborem ustavující schůze, na které se zvolí orgány podle platných stanov a o níž musí být proveden zápis, jehož součástí je prezenční listina, řádně podepsaná.

Účetnictví o. s. je vedeno podle § 9 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví ve zjednodušeném rozsahu (vyhláška č. 504/2002 Sb.), avšak některá sdružení, pokud jejich celkové příjmy za poslední uzavřené účetní období nepřesáhnou 3 mil. Kč, mohou vést účetnictví v podobě tzv. daňové evidence, neboli v soustavě jednoduchého účetnictví (Přechodná ustanovení § 38 a). V případě, že sdružení vykazuje příjmy, je povinno podat daňové přiznání, přičemž položky jako členské příspěvky, úroky na běžném účtu, dotace nebo nemovitosti či dědictví jsou od daně z příjmů osvobozeny. Audit není povinný, výroční zprávu sestavuje na základě vlastního rozhodnutí a její zveřejnění je dobrovolné.

Mezi občanská sdružení se řadí odborové organizace, svazy zaměstnanců a organizace zaměstnavatelů, myslivecká sdružení, tělovýchovné jednoty, Sokol, Český junák, Klub českých turistů, rybáři, chovatelé různých druhů zvířat, atp.

Občanské sdružení zaniká dobrovolným rozpuštěním nebo sloučením s jiným sdružením, případně pravomocným rozhodnutím Ministerstva vnitra ČR. V případě dobrovolného zrušení nebo sloučení má nejvyšší orgán povinnost oznámit tuto skutečnost příslušnému ministerstvu do 15 dnů od rozhodnutí o tomto úkonu. Způsob likvidace je uveden ve stanovách.

Nadace a nadační fondy jsou vymezeny jako účelová sdružení majetku zřízená a založená pro dosahování obecně prospěšných cílů, jimiž se rozumí především ochrana lidských práv, ochrana životního prostředí a kulturních památek, rozvoj vědy, vzdělání, sportu a mnoho dalších. Nadace i nadační fondy jsou právnické osoby a jejich činnost v ČR upravuje zákon č. 227 /1997 Sb., o nadacích a nadačních fondech, ve znění pozdějších předpisů. Ve světě je jednou z nejvýznamnějších nadací Nadace Alfréda Nobela, která uděluje Nobelovy ceny v mnoha oborech lidské činnosti. V ČR je nejstarší Hlávkova nadace, která podporuje studenty pražských vysokých škol a mladé talentované vědecké pracovníky a umělce.

Orgány nadace a nadačního fondu jsou správní rada a dozorčí rada nebo revizor. Dozorčí radu musí jmenovat nadace, pokud je hodnota jejího nadačního jmění vyšší než 5 mil. Kč, a nadační fond, v případě, že hodnota jeho majetku je vyšší než 5 mil. Kč. Členem správní rady nesmí být osoba blízká a člen statutárního nebo kontrolního orgánu právnické osoby, které jsou poskytovány nadační příspěvky.

Hlavní rozdíl mezi nadací a nadačním fondem je v dělení majetku a nakládání s ním. Majetek nadace je tvořen *nadačním jměním*, což je souhrn všech peněžních a nepeněžních vkladů a nadačních darů zapsaných v nadačním rejstříku (veřejný seznam, vedený u tzv. rejstříkového soudu), na těchto prostředcích nevážnou zástavní práva, jsou zdrojem trvalých výnosů, ale nesmějí být půjčovány, a *ostatním majetkem*, v nadačním rejstříku nezapsaným. K dosažení účelu, pro který byla nadace zřízena, smí použít ostatní majetek a pouze výnosy z nadačního jmění. Celková hodnota nadačního jmění nesmí nikdy klesnout pod hranici 500 tisíc Kč. Jestliže se tak stane, má nadace lhůtu jednoho roku na doplnění nadačního jmění. Pokud tak neučiní, správní rada rozhodne o návrhu na fúzi s jinou nadací nebo nadačním fondem. V nejkrajnějším případě soud nadaci zruší na návrh zřizovatele, správní rady nebo vykonavatele závěti. Naproti tomu nadační fondy používají k dosažení svých cílů veškerý svůj majetek a nemají definovanou minimální výši nadačního jmění.

Zřízení nadace nebo nadačního fondu lze uskutečnit více způsoby, a to buď sepsáním nadační listiny (je-li více zakladatelů), sepsáním zakládací listiny (pokud je jeden zřizovatel), nebo zákon umožňuje založení pomocí závěti. Tyto doklady musí obsahovat název

zřizovatele, účel založení, výši majetkového vkladu, počet členů správní a dozorčí rady včetně jejich identifikací, zásady hospodaření atd. Nadace nebo nadační fondy vznikají zápisem do rejstříku vedeného u krajského rejstříkového soudu na základě podání návrhu zřizovatelem.

Účetnictví vedou nadace podvojné v plném rozsahu a jejich účetní závěrka musí být vždy ověřena auditorem. Nadační fondy mohou vést účetnictví ve zjednodušeném rozsahu a uzávěrku musí mít ověřenou auditorem, pokud součet jejich nákladů nebo výnosů nebo hodnota majetku jsou vyšší než 3 mil. Kč. Výroční zprávy vypracovávají a zveřejňují nadace i nadační fondy.

Nadace nebo nadační fond zaniká dnem výmazu z rejstříku nadací a nadačních fondů a likvidační zůstatek je převeden na jinou nadaci nebo nadační fond, popřípadě jej může likvidátor nabídnout obci, v níž měly subjekty sídlo, a pokud tato zůstatek nepřijme, přechází na stát.¹²

Obecně prospěšné společnosti (dále jen OPS) jsou právnickými osobami a jejich činnost je upravena zákonem č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech a o změně a doplnění některých zákonů, který nabyl účinnosti dnem 1. 1. 1996.¹³

Cílem založení OPS je poskytování obecně prospěšných služeb zejména v oblasti sociální péče (sociální ústavy, penziony pro důchodce), humanity, ochrany zdraví, zdravotnictví (léčebny pro dlouhodobě nemocné), ale také v oblasti sportu, kultury (kina, divadla) a umění. Služby jsou poskytovány všem občanům za stejných podmínek. Výkonným orgánem OPS je ředitel, který zároveň nesmí být členem správní ani dozorčí rady. Správní rada je statutárním orgánem. Jmenuje ji ředitel, a ten ji může i odvolat. Správní rada musí mít nejméně tři členy a počet členů musí být dělitelný číslem tři. Jejím úkolem je vydání statutu OPS, upravujícím podrobně vnitřní organizaci OPS a údaje v něm musí být v souladu s údaji v zakládací listině, dále schvaluje rozpočet, výroční zprávu a činnosti OPS. Kontrolním orgánem je dozorčí rada, která přezkoumává účetní závěrky a výroční zprávy OPS a jednou ročně předkládá řediteli a správní radě výsledky své činnosti, má minimálně tři a maximálně sedm členů.

OPS mohou založit fyzické i právnické osoby nebo stát a jeho složky, včetně obcí. Obec mohou založit OPS dle § 23 odst. 2 zákona č. 250/ 2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů.

Při zakládání společnosti je třeba vyhotovit zakládací smlouvu (je-li více zakladatelů), která je opatřena podpisy všech zakládajících subjektů, nebo zakládací listinu (pokud OPS zakládá jediný subjekt), ta musí mít podobu notářského zápisu. Tyto listiny musí obsahovat

¹² Zákon č. 227/1997 Sb., o nadacích a nadačních fondech, ve znění pozdějších předpisů.

¹³ Zákon č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech, ve znění pozdějších předpisů.

název společnosti, její sídlo, identifikační údaje o zakladatelích, členech správní a dozorčí rady, způsob odměňování orgánů OPS a také majetkové vklady zakladatelů.

OPS vzniká dnem zápisu do rejstříku OPS u příslušného rejstříkového soudu. Od tohoto dne do šesti měsíců musí společnost vydat statut.

Mimo obecně prospěšných služeb mohou OPS provozovat také *doplňkovou činnost* za podmínek, že touto činností nebude ohrožena kvalita a dostupnost poskytovaných služeb a že bude dosaženo účinnějšího využití majetku, ale nesmí se účastnit podnikání jiných osob.

Účetnictví mohou OPS vést v plném i zkráceném rozsahu, přičemž jsou povinny oddělovat náklady a výnosy spojené s prospěšnými službami od nákladů a výnosů doplňkové činnosti a správy. Audit účetní závěrky jsou povinny mít OPS, které jsou příjemci dotací nebo jiných příjmů z rozpočtu státu, obce, jiných územních orgánů nebo od státního fondu, jehož celková výše přesáhne jeden milion Kč. Výroční zprávu vypracovávají všechny OPS a zveřejněna musí být do 6 měsíců od skončení účetního období.

OPS zaniká dnem výmazu z rejstříku vedeného u rejstříkového soudu. Zániku předchází zrušení OPS, a to s likvidací, nebo bez likvidace. Bez likvidace se společnost ruší, pokud dojde ke sloučení s jinou organizací, v ostatních případech dochází ke zrušení s likvidací. Je-li v zakládací listině nebo smlouvě určen subjekt, na který likvidační zůstatek přechází, nemůže být nabídnut jiné osobě, v ostatních případech nabídne likvidátor tento zůstatek zakladateli, pokud jej zakladatel nepřijme, přechází na Úřad pro zastupování státu v majetkových věcech.

2.4 Právní úprava činnosti neziskových organizací od 1. 1. 2014

K 1. 1. 2014 vstoupil v účinnost nový občanský zákoník (dále jen NOZ) č. 89/2012 Sb., který byl přijat v únoru 2012. Upravuje mimo jiné i legislativu nestátních neziskových organizací. Dochází ke zrušení zákona o nadacích a nadačních fondech, zákona o sdružování osob a zákona o obecně prospěšných společnostech, které již přestávají vznikat, avšak stávající OPS budou nadále fungovat pod tímto názvem. NOZ bude rozeznávat jen tři formy právnických osob soukromého práva, a to korporace neboli spolky, fundace a ústavy.¹⁴

Korporace představují právnické osoby, mezi které se řadí tzv. **spolky**. Pro spolky je příznačné, že je tvoří společníci nebo členové, odpovídají zásadě spolkové autonomie a jsou tvořeny samosprávou a dobrovolností členství. Této formě jsou nejbližší občanská sdružení, která se od 1. 1. 2014 automaticky stávají spolky.

¹⁴ Epravo.cz. Základní přehled změn, které přináší nový občanský zákoník pro nestátní neziskové organizace. [online].

Dalším subjektem upraveným NOZ jsou tzv. ***fundace***, jakožto účelová sdružení majetku, mezi které jsou řazeny nadace, nadační fondy a přidružené fondy. Jejich základ (fundus) tvoří majetek do nich vložený a z výnosů tohoto majetku jsou pak financovány obecně prospěšné aktivity ostatních organizací a jednotlivců.¹⁵

Jako poslední jsou NOZ nově upraveny tzv. ***ústavy***, jako právnické osoby ustavené za účelem provozování činnosti užitečné společensky nebo hospodářsky s využitím své osobní a majetkové složky. Ústav tak kombinuje svou osobní i majetkovou složku, přičemž ústav nemá členy jako spolek, ale zaměstnance, a majetek ústavu není chráněn takovým způsobem jako u fundací. Přirovnáme-li tuto formu k dosavadní právní úpravě, pak jsou jí nejbližší současné tzv. obecně prospěšné společnosti.

Změny v legislativě pro vybrané neziskové organizace

Občanská sdružení¹⁶

Stávají se dnem účinnosti občanského zákoníku „spolkem“, jsou členskou organizací, jejich hlavní činností je spolková činnost vykonávaná členy nebo pro členy, na základě občanského zákoníku upraví své stanovy do konce roku 2016, nebo se transformují na „ústavy“ a budou poskytovat obecně prospěšné služby nebo realizovat obecně prospěšné činnosti v režimu velmi obdobném fungování obecně prospěšné společnosti. Třetí možností je, že se transformují na „sociální družstvo“ a budou vyvíjet obecně prospěšné činnosti za účelem pracovní a sociální integrace znevýhodněných osob do společnosti, zejména v oblasti vytváření pracovních příležitostí, sociálních služeb a zdravotní péče, vzdělávání, bydlení a trvale udržitelného rozvoje. Členy sociálního družstva budou zaměstnanci družstva, osoby vykonávající pro družstvo práci jako dobrovolníci a osoby, kterým je poskytována služba družstva.

Nadace a nadační fondy

Jejich právní subjektivita se nemění, změna se týká pouze názvu a tím i požadavku přizpůsobení nadačních listin novému občanskému zákoníku, a to nejpozději do 1. ledna 2016. Tuto úpravu provede zakladatel nadace.

Obecně prospěšné společnosti

Dnem 31. 12. 2013 končí možnost zakládat obecně prospěšné společnosti, jejich existence však nezanikne. Nadále budou existovat pouze ty obecně prospěšné společnosti, které vznikly do 31. 12. 2013 a ty se řídí dál zákonem č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných

¹⁵ BACHMANN, Pavel. *Management neziskové organizace*. 2011. s. 37

¹⁶ SPIRALIS. *Změny v legislativě pro NNO*. [online].

společnostech. Od 1. 1. 2014 již není možné obecně prospěšné společnosti zakládat a k poskytování obecně prospěšných služeb bude možné zřizovat dle nového občanského zákoníku tzv. „ústavy“.

2.5 Financování neziskových organizací v ČR

Tato podkapitola bude věnována způsobu financování subjektů působících v neziskovém sektoru. Aby mohla nezisková organizace (dále NO) naplňovat své poslání a cíle, potřebuje k tomu finanční prostředky. Pro potřeby této práce je nutné objasnit, z jakých zdrojů a jakými způsoby mohou organizace tyto prostředky čerpat.

2.5.1 Zdroje a metody financování

Stabilitu neziskových organizací je v dnešní době možné zajistit jen tehdy, je-li financovaná z různých zdrojů, které jsou do značné míry vyvážené. Získávání finančních i nefinančních prostředků je jedním z hlavních úkolů managementu i ostatních pracovníků neziskových organizací s cílem zabezpečit chod a prosperitu organizace. Největší podíl na financování neziskových organizací mají dotace z domácích zdrojů a dále pak granty, které jsou získávány převážně z fondů Evropské unie.¹⁷

Za zabezpečování finančních prostředků, jak již bylo zmíněno, zodpovídá nejčastěji management, ale v posledních letech se do této pozice dostala i postava tzv. fundraisera, což je člověk, který se profesionálně zabývá fundraisingovými aktivitami.

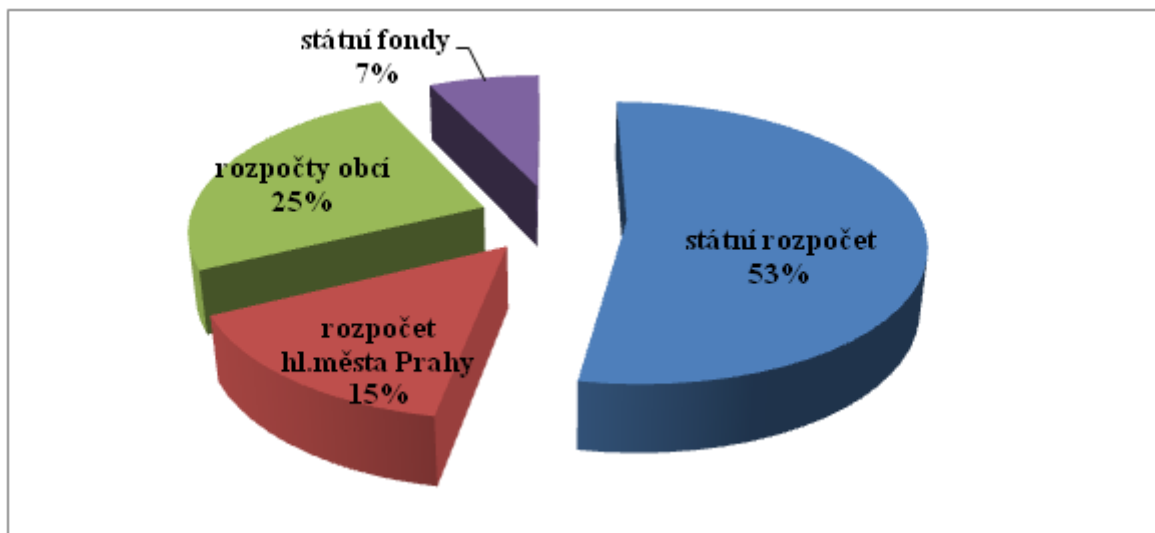
Zdroje financování lze rozdělit do tří skupin, a to na veřejné zdroje, neveřejné zdroje a samofinancování.

Veřejné zdroje financování jsou zabezpečovány prostřednictvím *státní správy*, což jsou ministerstva nebo jimi zřízené příspěvkové organizace (dále jen „PO“), nebo *samosprávy*, kterou zastupují kraje, města a obce a jimi zřízené příspěvkové organizace. Finanční prostředky ze *státní správy* jsou získávány pomocí dotací, grantů nebo veřejných soutěží, které vypisují příslušná ministerstva nebo jejich PO. Na všechny tyto požadavky musí být zpracován projekt, na granty a dotace také žádost. Financování ze *státní správy* je možné ještě prostřednictvím státních fondů. Druhou možností čerpání veřejných zdrojů je využívání možností, které poskytují *samosprávy*. Dotace a granty samosprávných orgánů jsou vypisovány krajskými a obecními samosprávami.

¹⁷ BOUKAL Petr a kolektiv. *Fundraising pro neziskové organizace*. 2013. s. 177.

V roce 2011 bylo neziskovým organizacím poskytnuto formou dotací téměř 10 862 mil. Kč, z toho 5 741 mil. Kč ze státního rozpočtu, 1 612 mil. Kč z rozpočtu hl. města Prahy, 2 727 mil. Kč z rozpočtu obcí (mimo Prahu) a 782 mil. Kč ze státních fondů. Procentuelní vyjádření je ilustrováno na Obr. 2.2.

Obr. 2.1 Podíl celkového objemu dotací poskytnutých NO z veřejných rozpočtů

Zdroj: Vláda České republiky. *Rozbor financování nestátních neziskových organizací z veřejných rozpočtů v roce 2011*. Vlastní zpracování.

Veřejné zdroje mohou pocházet i ze zahraničí, a to především z fondů Evropské unie. Pro roky 2007 – 2013 bylo v ČR vypsáno dvacet šest operačních programů v celkové hodnotě 752,7 mld. Kč (26,7 mld. EUR).

Neveřejné zdroje financování jsou takové prostředky, které poskytují nadace a nadační fondy, podnikatelská sféra nebo individuální dárci.

- a) *Nadace a nadační fondy* jsou účelová sdružení majetku, poskytující finanční prostředky neziskovým organizacím, které se zabývají obecně prospěšnými aktivitami nebo poskytují služby v oblastech, podporovaných nadacemi.
- b) *Podnikatelská sféra* (firmy) je podle údajů z ČSÚ třetím nejvýznamnějším poskytovatelem prostředků pro NO hned po veřejné správě a individuálních dárcích. Poskytování podpor a grantů je vlastností především velkých firem se silným postavením. Například firma ČEZ a.s. se zavázala, že v roce 2014 převede 50 mil. Kč na účet své Nadace ČEZ a zároveň poskytne dary ve výši 171 mil. Kč vybraným subjektům přímo společností ČEZ a.s. bez prostřednictví Nadace ČEZ. Malé a střední firmy se do aktivit neziskových organizací nezapojují s cílem přímé finanční podpory, ale nabízejí spíše svoje služby (prostory, doprava, produkty),

věcnou podporu (technické vybavení, nábytek, dopravní prostředky) nebo podporu při public relation (distribuce plakátů, reklama v novinách, zorganizování recepce).

- c) *Individuální dárci* jsou jednotlivci, kteří poskytují dary neziskové organizaci ze svých příjmů¹⁸, mohou to být členové organizace, dobrovolníci, lidé podobných zájmů nebo příbuzní cílových skupin.

Samofinancování jsou příjmy z vlastních aktivit (včetně podnikatelských). Jedná se zejména o prodej vlastních výrobků a služeb (výrobky z chráněných dílen, produkce zemědělských farem, půjčování kostýmů atd.), příjmy z vybraných členských příspěvků (zejména občanská sdružení), příjmy z pronájmu (nemovitosti, kanceláře, auta), příjmy z nehmotného majetku (licence) a jiné.

2.5.2 Fundraising

Fundraising lze definovat jako získávání finančních i nefinančních zdrojů k realizaci cílů a naplnění poslání neziskových organizací. Aby byla nezisková organizace úspěšná v získávání těchto zdrojů i dlouhodobě, je vhodné chápat fundraising jako management zdrojů.

Cílem fundraisingu je zajistit pro organizaci dlouhodobě vícezdrojové financování a zároveň dohlížet na to, aby zdroje byly co nejvíce vyvážené, a tím vyloučit situaci, kdy by byla organizace existenčně závislá pouze na jednom zdroji.

Fundraising zahrnuje mimo jiné i plánování, administrativu a komunikaci. *Plánování* spočívá především ve vytvoření fundraisingového plánu a jeho pravidelném vyhodnocování, dále pak v přípravě komunikace s dárci a v podílení se na strategickém plánování a vedení organizace. *Administrativa* zahrnuje vedení evidence spojené s realizací projektů, správu databází kontaktů a dárců, přípravu podkladů pro jednání správní rady, spolupráci na vytváření nových projektů, vypracování závěrečných zpráv. Pod pojmem *komunikace* si můžeme představit reprezentaci organizace, komunikaci se stávajícími a potenciálními dárci, žádosti o dar nebo tvorbu a distribuci fundraisingových materiálů.

Je tedy zřejmé, že fundraising v sobě zahrnuje různé metody, činnosti a postupy, jak získat prostředky pro činnost neziskových organizací.

Člověk, který se v organizaci profesionálně věnuje managementu zdrojů, je nazýván ***fundraiser***. Měla by to být osoba, která disponuje znalostmi z oborů komunikace, managementu, jednání s lidmi, projektového řízení a měla by mít schopnosti a dovednosti

¹⁸ ŠEDIVÝ, Marek a Olga MEDLÍKOVÁ. *Public relations, fundraising a lobbying pro neziskové organizace*. 2012. s. 49.

jako je požádat o dar, umění argumentace, ovlivňování a přesvědčování a také kreativní myšlení a organizační schopnosti. Většinou to bývá kmenový zaměstnanec organizace (člen správní rady, specialista, dobrovolník), ale může to být i externista (je smluvně zavázán organizaci). Větší organizace sestavují fundraisingové týmy, u malých organizací je v podstatě fundraiserem každý zaměstnanec.

Mezi hlavní *způsoby fundraisingu* patří veřejné sbírky, benefiční akce, osobní dopis nebo telefonický rozhovor, osobní návštěva, inzerce v médiích, písemná žádost o grant, dražba, tombola apod. Je na organizaci, kterou z těchto metod zvolí v závislosti na zaměření a rozdílnosti potřeb, které mají být získanými prostředky pokryty. Jako vhodné řešení a krok k úspěchu se jeví volba mixu z těchto metod.

3 Hospodaření společnosti PONTIS Šumperk o. p. s.

Tato kapitola bakalářské práce je věnována historii, organizační struktuře a podrobné analýze činnosti a hospodaření PONTIS Šumperk o. p. s. se sídlem v Šumperku, Gen. Svobody 2600/68.

3.1 Vznik a historie společnosti PONTIS Šumperk o. p. s.

Obecně prospěšná společnost PONTIS Šumperk byla založena v září roku 1999 městem Šumperk s posláním i cílem napomoci k uspokojování základních potřeb co nejširšímu spektru osob v rozmezí od nejmenších dětí až po seniory, kteří se ocitli v nepříznivé životní situaci a potřebují podporu nebo pomoc jiné osoby, a zároveň posilovat začleňování jednotlivých cílových skupin do běžného života většinové společnosti.

Pod PONTIS Šumperk o. p. s. byly převedeny všechny samostatné subjekty z oblasti sociálních služeb provozované městem Šumperk za účelem lepší koordinace a zkvalitnění služeb a počátkem roku 2000 společnost začala poskytovat služby v těchto pěti střediscích: Dům pro matky s dětmi v tísní (dále jen DMDT), Ubytovna pro občany v nouzi (dále jen UON), Středisko osobní hygieny (dále jen SOH), Dům s pečovatelskou službou (dále jen DPS) a Klub důchodců (dále jen KD). V tomto roce společnost získala od MPSV ČR pověření k výkonu sociálně-právní ochrany dětí podle zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů. Během roku 2000 se počet zaměstnanců společnosti zvýšil z původních osmi na dvanáct. V roce 2001 se rozrostl počet středisek poskytujících sociální služby. Počátkem roku zahájil provoz Krizový byt pro ženy a Dům s pečovatelskou službou Alžběta (dále jen DPS Alžběta), dále bylo zřízeno Informační středisko pro seniory (dále jen ISS), Půjčovna kompenzačních pomůcek a činnost zahájila Kavárnička pro seniory. K 31. 12. 2001 společnost zaměstnávala 15 zaměstnanců v trvalém pracovním poměru, 5 zaměstnanců na dohodu o provedení činnosti a s 15 osobami uzavřela dohodu o provedení práce, mimo to se na činnostech jednotlivých středisek podílelo na 20 dobrovolníků a byla navázána spolupráce se Střední zdravotnickou školou v Šumperku, jejíž studentky začaly vykonávat praxi na DPS a SOH. Rok 2002 přinesl zprovoznění pouze jedné, velmi důležité služby, a tou byl Sociální byt. Ten nabízí možnost samostatného bydlení klientům DMDT a UON na dobu maximálně jednoho roku a jeho cílem je ulehčit těmto lidem přechod z azylového do běžného bydlení. Počet zaměstnanců se v tomto roce nezměnil. K rozvoji služeb došlo i v roce 2003. Bylo otevřeno Kontaktní centrum Krédo (dále jen KC), Společenské středisko Sever a Nizkoprahový klub pro děti a mládež Rachot. Počet

zaměstnanců se zvýšil na dvacet. V roce 2004 došlo k zásadním změnám v množství poskytovaných služeb. Tyto změny přinesly další navýšení počtu zaměstnanců, výrazný nárůst rozpočtu a tím i změny v systému účetnictví. V říjnu se nastěhovali první obyvatelé do dalšího Domu s pečovatelskou péčí Markéta a v listopadu zahájilo provoz Denní centrum pro dospělé Matýsek. To je určeno pro občany, kteří nemohou nebo nechtějí být osamoceni ve svých domácnostech. V tomto roce se společnost stala členem České asociace pečovatelské služby. K 31. 12. 2004 bylo zaměstnáno 34 pracovníků v hlavním pracovním poměru, 12 pracovníků na dohodu o pracovní činnosti a s 25 osobami byly sepsány dohody o provedení práce. V roce 2005 nedošlo k zahájení žádných nových služeb a společnost se zaměřila udržení stávajícího stavu a na zvyšování kvality poskytovaných služeb. V únoru zahájila realizaci velkého projektu, kterým bylo zaměstnávání uživatelů poskytovaných služeb při údržbě zeleně, úklidu sídlišť a dalších pomocných pracích. Tento projekt byl realizován pomocí příspěvku Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu. Společnost ho získala prostřednictvím Úřadu práce v Olomouci. Ani v roce 2006 nedošlo k rozšíření počtu služeb a společnost dále své služby zkvalitňovala, zefektivňovala a především stabilizovala. Počet zaměstnanců v hlavním pracovním poměru se v roce 2006 zvýšil na 47 a počet pracovníků na dohodu o provedení činností klesl na 10 a společnost upravovala svou činnost a služby tak, aby vyhověly požadavkům nového zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů (dále je zákon o sociálních službách), který nabyl účinnosti od 1. 1. 2007. Rok 2007 byl pro PONTIS velice náročný až kritický. V jeho průběhu došlo k výrazným změnám nejen organizační struktury, ale i personálním. Bylo provedeno administrativní rozdělení služeb tak, aby bylo v souladu se zákonem o sociálních službách. Některé aktivity byly vyňaty z typologie sociálních služeb (mateřské centrum, sociální byty), jiné byly rozděleny a provozovány částečně jako sociální služba a částečně na živnostenský list (Kavárnička pro seniory), ostatní musely být provozovány plně na živnostenský list (ubytovna). Z důvodu krácení podpory činnosti Kontaktního centra pro drogově závislé Krédo ze státních zdrojů došlo k omezení jeho služeb, k následnému rozpadu pracovního týmu a jeho kompletní výměně. Rokem velkých změn byl rok 2008, v jehož průběhu došlo ke změně na pozici ředitele, což s sebou přineslo i změny v koncepci organizace společnosti a jejího dalšího směřování.¹⁹ Tyto změny se promítly jak v personální a mzdové oblasti, tak i v činnosti společnosti samé. Na počátku roku ukončila Ubytovna pro občany v nouzi činnost jako sociální a byla převedena na plně komerční ubytovnu (podle zákona č. 108/2006 Sb.) a koncem roku bylo ukončeno provozování

¹⁹ PONTIS Šumperk o. p. s., *Výroční zprávy společnosti*.

pedikúry ve Středisku osobní hygieny, které sejevilo jako ztrátové. V roce 2009 proběhla inspekce kvality sociálních služeb v azylovém domě a byla přijímána úsporná opatření na základě prognóz finančního vývoje na rok 2010. V roce 2010 došlo k výrazným změnám ve vrcholných orgánech společnosti a byl přijat nový vedoucí do azylového domu. Navzdory prognózám z roku 2009 se společnosti finančně dařilo a došlo ke zvýšení investic formou nákupu nového užitkového vozidla, k opravě kuchyní a koupelen v azylovém domě a k přebudování jednoho křídla ubytovny na byty pro sociálně slabé. Společnost se stala členem Asociace poskytovatelů sociálních služeb. Významným okamžikem roku 2011 byla změna zakládací listiny, kdy se stal nově statutárním orgánem společnosti její nový ředitel a dále pak přestěhování se do nových prostor v budově na ulici Gen. Svobody, kde je možné najít nejen správu společnosti, ale také Sociální poradenství a půjčovnu kompenzačních pomůcek, Denní stacionář VOLBA, Nízkoprahový klub pro děti a mládež RACHOT, Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením a Kontaktní a poradenské centrum. V tomto roce proběhla ve společnosti kontrola z Krajského úřadu v Olomouci na sociálně právní ochranu dětí a pravidelná kontrola ze Všeobecné zdravotní pojišťovny ČR. Počátek roku 2012 nebyl z hlediska finančních prostředků pozitivní a vedení společnosti připravilo krizový scénář, obsahující omezení některých služeb jak do počtu pracovníků zajišťujících tyto služby, tak i omezení provozní doby poskytování služeb. Během roku se však podařilo získat dostatek finančních prostředků a krizový scénář nebyl realizován. Naopak byl tento rok po vyhodnocení hospodaření účetního období nejúspěšnější za poslední tři roky.

3.2 Organizační struktura společnosti PONTIS Šumperk o. p. s.

Organizační struktura společnosti PONTIS Šumperk o. p. s. platná od 1. 7. 2011 je graficky znázorněna na obrázku v Příloze 1. Orgány společnosti jsou správní rada, dozorčí rada a ředitel.

Správní rada je vrcholným orgánem společnosti, má tři členy, které jmenuje a odvolává zakladatel společnosti. Návrhy na jmenování členů správní rady je oprávněno předkládat zastupitelstvo města Šumperka. Funkční období člena správní rady je tříleté a za členství ve správní radě přísluší jejím členům odměna, jejíž výši schvaluje zakladatel na návrh ředitele společnosti. Členství ve správní radě zaniká uplynutím funkčního období, odstoupením, odvoláním nebo úmrtím člena. Správní rada zasedá nejméně dvakrát ročně, svolává ji předseda a jednání jsou neveřejná. Správní rada *vydává předchozí písemný souhlas k právním úkonům*, kterými společnost nabývá, zcizuje nebo zatěžuje nemovité a movité věci, nabývá

nebo zcizuje autorská či průmyslová práva nebo zakládá jinou právnickou osobu a vkládá do této osoby peněžitý nebo nepeněžitý majetek. Správní rada *schvaluje* rozpočet společnosti, řádnou a mimořádnou účetní závěrku a výroční zprávu společnosti a změny v druhu poskytovaných sociálních služeb a doplňkových činností a dále *rozhoduje* o zrušení společnosti a o určení jiné obecně prospěšné společnosti, na kterou se převede likvidační majetek.

Dozorčí rada je kontrolním orgánem společnosti. Má tři členy, které jmenuje a odvolává zakladatel. Pro způsob ustanovení dozorčí rady, členství, funkční období a odměňování členů dozorčí rady platí stejná ustanovení jako pro správní radu. Dozorčí rada *přezkoumává* řádnou a mimořádnou účetní závěrku a výroční zprávu společnosti, *předkládá* zprávy o výsledcích své kontrolní činnosti řediteli a správní radě nejméně 1x ročně, *dohlíží* na to, aby byla činnost společnosti v souladu s platnými zákony a zakládací listinou, *má právo* svolat mimořádné jednání správní rady, vyžadují-li to zájmy společnosti, a *je povinna* upozornit ředitele a správní radu, jestliže dojde k porušení zákonů, ustanovení zakládající listiny nebo statutu, na ne hospodárné postupy a další nedostatky v činnosti společnosti ihned, jak se o těchto skutečnostech dozví. Dozorčí rada *je oprávněna* stanovit řediteli nebo správní radě lhůtu k zjednání nápravy, a pokud není náprava zjednána, neprodleně informuje zakladatele.

Ředitel společnosti je statutárním orgánem, jenž řídí činnost společnosti a jedná jejím jménem. Je jmenován i odvoláván správní radou, která také schvaluje výši jeho odměny. Ředitel nemůže být členem správní ani dozorčí rady a funkci vykonává ve smluvním poměru dle zákoníku práce. Úkony týkající se vztahu ředitele ke společnosti činí správní rada.²⁰

Oddělení public relation (dále jen PR) a rozvoje vzniklo v roce 2011 z důvodu narůstající administrativní náročnosti spojené s vyhledáváním různých dotačních programů a grantů, s náročností při psaní projektových žádostí, vypracování závěrečných zpráv po ukončení projektu a následnou administrací jednotlivých dotací. Tato činnost bývá nazývána *projektovým fundraisingem*²¹. Dalším úkolem oddělení je zviditelnění společnosti a zvýšení informovanosti o poskytovaných službách a činnostech společnosti mezi obyvateli města Šumperk a okolních obcí.

Ekonomický úsek je nezbytnou a důležitou součástí společnosti. Kromě ekonomické a administrativní činnosti zajišťuje také činnost personální a poskytuje podporu všem ostatním střediskům společnosti.

²⁰ Zakládací listina společnosti PONTIS Šumperk o. p. s. ze dne 10.6.2011.

²¹ BACHMANN, Pavel. *Management neziskové organizace*. 2011. s. 261.

Oddělení služeb sociální prevence, Oddělení ubytovacích služeb a Oddělení služeb pro seniory budou podrobněji popsány v následující podkapitole.

V organizační struktuře jsou jasně stanoveny pravomoci, kompetence, odpovědnosti a způsob zastupitelnosti jednotlivých pracovníků. Zaměstnanci se řídí etickým a komunikačním kodexem společnosti, zákonem o sociálních službách a ostatními platnými právními předpisy ČR. V rámci jednotlivých služeb se zaměstnanci neustále zdokonalují, každý má stanoven vzdělávací plán na rok dopředu a ten je vždy koncem roku vyhodnocován zaměstnancem společně s jeho vedoucím pracovníkem.²²

3.3 Činnost PONTIS Šumperk o. p. s.

Jak již bylo uvedeno, cílem PONTIS Šumperk o. p. s. je uspokojovat potřeby co nejširšího spektra osob, čehož dosahuje prostřednictvím poskytování hlavních služeb rozdělených do tří administrativních oddělení dle charakteru služeb a doplňkovými činnostmi, které jsou jedním z pilířů financování společnosti. PONTIS Šumperk o. p. s. provozuje hlavní činnosti v oblasti sociálních a dalších služeb pro seniory, služeb sociální prevence a ubytovacích služeb. Doplňkovými činnostmi jsou činnost hostinská, pedikúra a výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 – 3 živnostenského zákona.

V následující části jsou popsány a v mezích možností analyzovány výše uvedené služby poskytované PONTIS Šumperk o. p. s.

3.3.1 Registrované sociální služby poskytované PONTIS Šumperk o. p. s.

Oddělení služeb pro seniory zahrnuje sociální služby, které se věnují pomoci a podpoře seniorů a osobám se zdravotním postižením v nepříznivých životních situacích. Posláním je pomáhat uživatelům zvládat pobyt v domácím prostředí, podporovat rozvoj nebo alespoň zachování stávající soběstačnosti a obnovovat nebo zachovávat původní životní styl. Toto oddělení poskytuje své služby prostřednictvím Informačního střediska pro seniory a zdravotně postižené, Denního stacionáře, Domů s pečovatelskou službou spojených se Střediskem osobní hygieny a pomocí Sociálně aktivizační služby pro seniory a zdravotně postižené.

Informační středisko pro seniory a zdravotně postižené, Půjčovna kompenzačních pomůcek (dále jen ISS) poskytuje, souladu s § 37 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních

²²PONTIS Šumperk o. p. s. *Organizační struktura* [online].

službách, ve znění pozdějších předpisů poradenské služby osobám, které potřebují informace z oblastí sociálních služeb, dávek státní podpory a sociální péče, vyřizování záležitostí na úřadech, získání kompenzačních pomůcek, využití volného času, sepsání žádostí a odvolání apod. Posláním služby je nejen poskytování informací, ale i zapůjčení a pomoc s výběrem vhodné kompenzační pomůcky, což může pozitivně ovlivnit kvalitu života osob, které služby využívají. Cílovou skupinou jsou senioři, osoby se zdravotním postižením, jejich rodinní příslušníci a pečující osoby. Cílem služby je oddálení ústavní péče, zachování či zlepšení kvality života, umožnění přístupu k aktuálním informacím, usnadnění rozhodování o nejvhodnějším způsobu péče o nesoběstačného člena rodiny, zvýšení orientace ve vlastních právech a povinnostech v dané situaci, okamžité řešení potřeby kompenzačních pomůcek, a usnadnění péče pečujícím osobám. Od roku 2009 bylo ISS přestěhováno do objektu Společenského střediska Sever. V roce 2010 došlo k výraznému nárůstu uživatelů služeb ISS, což bylo způsobeno jeho prezentací na nových letácích a informačních materiálech umístěných na veřejných prostranstvích a v čekárnách praktických lékařů. V roce 2011 bylo ISS znovu přestěhováno, tentokrát do nové budovy na ulici Gen. Krátkého. Přístup do kanceláře je nyní plně bezbariérový a byla omezena doba poskytování odborného poradenství pouze na pondělí, středu a pátek. V roce 2012 byla společnost podpořena v rámci projektu OKD, který byl zaměřen na technické vybavení sociálního pracovníka. Jelikož ISS je vedeno jako chráněné pracoviště a je zde zaměstnán jeden pracovník se změněnou pracovní schopností, byly pořízeny pracovní pomůcky s hlasovým výstupem a potřebná částka na jejich zakoupení byla dofinancována z prostředků nadace Konto bariéry.

Tab. 3.1 Počet a struktura dotazů na ISS v letech 2008 - 2012

Informační středisko pro seniory					
Typ dotazu	2008 *	2009	2010	2011	2012
bariéry		10	21	19	13
bydlení		80	73	58	79
kompenzační pomůcky		190	233	268	352
kontakty na poradny a jiné organizace		181	131	148	88
legislativa, úřady		3	10	25	121
možnost péče		33	41	48	41
příspěvky pro ZP		12	50	48	2
průkaz mimořádných výhod		2	26	25	26
volný čas		35	48	35	26
doprava		0	17	23	14
jiné		57	64	73	11
dotazy celkem	257	603	714	770	773

* podrobné údaje za rok 2008 nejsou dostupné.

Zdroj: Výroční zprávy PONTIS Šumperk o. p. s. Vlastní zpracování.

Z Tab. 3.1 vyplývá, že zájem o služby ISS a Půjčovny kompenzační pomůcek neustále stoupá a v průběhu let 2008 – 2012 se více než ztrojnásobil. Největší nárůst zaznamenaly dotazy ve věcech legislativních a Půjčovna kompenzačních pomůcek.

Denní stacionář. Jeho činnost je vykonávána v souladu s § 46 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů v „Denním centru pro dospělé Matýsek“ (dále jen DCD) a v „Denním stacionáři VOLBA“ (dále jen DCD), který vznikl v roce 2011. Posláním DCD je umožnit seniorům a dospělým osobám se zdravotním postižením žít co nejdéle v jejich přirozeném rodinném prostředí a pomoci jejich rodinám s péčí o rodinné příslušníky. Služba je poskytována s důrazem na důstojnost, individualitu a dodržování lidských práv a svobod. Cílovou skupinou obou stacionářů jsou senioři a dospělí občané s tělesným postižením, kteří ze zdravotních, sociálních či psychických důvodů nemohou nebo nechtějí být sami doma. Jsou to občané žijící ve společných domácnostech se svými rodinami, jež o ně nemohou celodenně pečovat tak, jak by bylo nutné. Hlavním cílem je poskytovat sociální službu v prostředí, které navozuje domácí atmosféru, ve které si sami rozhodnou, do jakých aktivit a činností se zapojí nebo nezapojí, a poskytovat klientům jen takové činnosti, které jsou schopni zvládnout, nebo v případě potřeby zajistit podporu tak, aby uživatelé cítili jistou soběstačnost, a tím zamezit vzniku závislosti na této službě. Aktivita v DSD by měly podporovat rozvoj a udržení psychických a tělesných funkcí formou trénování paměti, cvičením, nácviku chůze s chodítkem apod. a měly by se týkat činností, které by prožívali běžní vrstevníci uživatelů stacionáře. Tým pracovníků se snaží nepřepínat možnosti a schopnosti uživatelů, jejich práce se odvíjí od velice dobré znalosti každého jednotlivého klienta. V roce 2011 vznikl v nových prostorách další stacionář, který získal pro své uživatele i odpočinkovou místnost, tělocvičnu a keramickou dílnu. Název nového stacionáře byl sestaven z počátečních písmen priorit, které chtějí pracovníci stacionáře uživatelům nabízet, a zní „Denní stacionář VOLBA“ (*V*střícnost, *O*dbornost, *L*idskost, *B*ezpečí a *A*ktivita). Služby v DSD jsou rozděleny na *základní úkony*, což jsou například pomoc při zvládání běžných úkonů, pomoc při osobní hygieně, poskytování stravy, výchovné a vzdělávací činnosti nebo sociálně terapeutické činnosti a *fakultativní úkony*, mezi které patří doprovod k lékaři, dohled v DCD, dohled nad užitím léků nebo doprava. Počet uživatelů DSD a poměr služeb je patrný z Tab. 3.2. Počet uživatelů denního stacionáře má klesající tendenci, což bylo způsobeno přehodnocením kritérií pro cílovou skupinu, a zvětšuje se procento využívání základních úkonů na úkor fakultativních.

Tab. 3.2 Počet uživatelů a struktura úkonů DSD v letech 2008 - 2012

Denní stacionář					
	2008	2009	2010	2011	2012
Základní úkony	73,60%	80,50%	75,00%	79,63%	82,32%
Fakultativní úkony	26,40%	19,50%	25,00%	20,37%	17,68%
Počet uživatelů služby	20	16	18	18	14

Zdroj: Výroční zprávy PONTIS Šumperk o. p. s. Vlastní zpracování.

Pečovatelská služba je v souladu s § 40 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů vykonávána v zařízeních „Domy s pečovatelskou službou Alžběta, Tereza, Markéta a Středisko osobní hygieny“ (dále jen DPS). Posláním DPS je umožnit osobám se sníženou soběstačností z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení a rodinám s dětmi, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby, co nejdéle setrvat v domácím prostředí a žít způsobem běžným jejich vrstevníkům, a to prostřednictvím pečovatelských služeb. Cílovou skupinou jsou senioři a občané se zdravotním postižením, kteří si nejsou schopni zajistit vlastními silami naplnění základních životních potřeb. Základním cílem je ve spolupráci s uživatelem dosáhnout oddálení ústavní péče posilováním schopnosti zajišťovat si sám své běžné záležitosti a podílet se na péči o domácnost a vlastní osobu. Uživatelé této služby jsou motivováni k využívání běžně dostupných návazných služeb, přispívajících k rozvoji nebo zachování jejich stávajících schopností a dovedností. Všechny tyto činnosti jsou poskytovány tak, aby se neprohlubovala závislost uživatelů na ně. Veškeré prostory všech DPS jsou bezbariérové a uživatelé SOH mohou využít k osobní hygieně vanu se zvedacím zařízením nebo sprchový kout se sedátkem. V posledních dvou letech získali byty v DPS i nájemci se zdravotním postižením ve věku 25 - 40 let. Pracovníci je učí soběstačnosti, podporují je k samostatnosti a učí je nakládat s finančními prostředky. U těchto uživatelů je předpoklad, že s nárůstem jejich schopností budou využívat pečovatelské služby méně často. Služby v DPS jsou rozděleny na *základní činnosti* (pomoc při úkonech osobní hygieny v domácnosti uživatele, pomoc při použití WC, pomoc při péči o vlasy a nehty, koupel v koupelně DPS, běžný úklid apod.) a *fakultativní činnosti* (drobné opravy v domácnosti, pečovatelská služba poskytovaná mimo pracovní dobu, měření krevního tlaku a glykemie, doprava, pomoc a dohled při denních aktivitách apod.). Tab. 3.3 dokazuje, že využívání pečovatelské služby má stejně jako využívání Denního stacionáře klesající tendenci vlivem přehodnocení kritérií pro cílovou skupinu.

Tab. 3.3 Počet uživatelů pečovatelských služeb v letech 2008 - 2012

Pečovatelská služba					
	2008	2009	2010	2011	2012
Počet uživatelů	112	99	101	92	84

Zdroj: Výroční zprávy PONTIS Šumperk o. p. s. Vlastní zpracování.

Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením (dále jen SAS) jsou poskytovány v souladu s § 66 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů v zařízeních „Kavárnička pro seniory“, „Klub důchodců“ a „Společenské středisko Sever“. Posláním služby je prostřednictvím vzdělávacích, zájmových nebo volnočasových aktivit umožnit a zpříjemnit aktivní, nezávislý a důstojný život seniorů a osob se zdravotním postižením. Cílovou skupinou jsou senioři a osoby se zdravotním postižením, konkrétně uživatelé toužící po kontaktu se svými vrstevníky nebo po navázání nových kontaktů, uživatelé, kteří chtějí prožít aktivní stáří, uživatelé, kteří si chtějí udržet stávající fyzickou psychickou kondici, uživatelé, kteří si chtějí osvojit různé výtvarné techniky nebo touží po nových prožitcích. Hlavními cíli je ve spolupráci s uživatelem dosáhnout prodloužení aktivního a nezávislého života seniorů, obnovení nebo udržení jejich komunikačních dovedností, posílení nebo udržení fyzické a psychické kondice uživatelů, udržení osobních a sociálních dovedností uživatelů, podpora kontaktu s vrstevníky a podpora integrace uživatelů do společnosti. Aktivitu pořádané v Kavárničce pro seniory i Klubem důchodců každý rok mění, proto nelze činnosti analyzovat pomocí tabulek, ale budou následně alespoň popsány. V roce 2008 byl v rámci „Kavárničky pro důchodce“ největší zájem o kurzy zaměřené na trénink paměti a na cvičení „Mějte radost z pohybu“, členové Klubu důchodců“ projeví největší zájem o vstupenky na bazén, dalšími aktivitami byly přednášky, hudební programy, výtvarný ateliér, návštěva divadla a zájezdy. V roce 2009 se konal ples seniorů, kterého se zúčastnilo 83 seniorů a na Sportovních hrách pro seniory se setkala 88 seniorů a zdravotně postižených osob ze sedmi zařízení sociálních služeb ve městě Šumperk. Největší účast byla na Zahradní slavnosti, která se konala v Kavárničce pro seniory, a zúčastnilo se jí 92 uživatelů. V roce 2010 byly aktivity podobné jako v roce předešlém. V roce 2011 došlo k úpravě cílové skupiny, která směřovala k tomu, aby nedocházelo k záměně sociálně aktivizační služby za zájmové kroužky pro seniory, kteří jsou soběstační a dokážou se zapojit do běžného života vrstevníků. V roce 2012 byla uspořádána Jiřinková slavnost a uživatelé SAS i Denního stacionáře se zúčastnili akce „Rotopedtour a Pěškotours“, kterou pořádá občanské sdružení Národní síť podpory zdraví.

Oddělení ubytovacích služeb poskytuje možnost ubytování prostřednictvím Azylového domu (pro osamělé rodiče s dětmi v tísní), Ubytovny, Krizového bytu pro ženy a Sociálních bytů.

Azylový dům poskytuje služby v souladu s § 57 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů. Činnost azylového domu je vykonávána v zařízení „Dům pro osamělé rodiče s dětmi v tísní“. Jeho posláním je pomáhat osamělým rodičům

a jejich dětem překlenout nepříznivou životní situaci spojenou se ztrátou bydlení a pomoci jim začlenit se zpět do společnosti. Cílovou skupinou jsou osamělí rodiče, případně zákonní zástupci s maximálním počtem čtyř dětí a maminky ve třetím trimestru těhotenství, přičemž poskytování služeb není závislé na místě trvalého bydliště. Hlavním cílem azylového domu je zlepšení kvality života klientů po stránce sociální i psychické a tím umožnit jejich návrat do samostatného života. Pobytová smlouva je uzavírána na tři měsíce, maximální délka pobytu je jeden rok. Bydlení je poskytováno ve 14 samostatných bytech 1+1 s kuchyní, koupelnou a sociálním zařízením. Nájemné na dospělé osobou činí 90,- Kč na den, na dítě 60,- Kč na den. Klienti jsou vedeni k aktivnímu řešení své situace a pracovníci azylového domu jsou pouze poradci při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí jako je pomoc při vyřizování sociálních dávek, dluhů, exekucí nebo hledání nového bydlení či zaměstnání. Kromě uvedených služeb jsou nedílnou součástí činnosti azylového domu i volnočasové aktivity pro děti i dospělé, které mají za cíl zkvalitnit podmínky pro výchovu a rozvoj dětí klientů tak, aby nedocházelo k prohlubování sociálního vyloučení z důvodu krizové sociální situace rodičů. Typy aktivit a jejich využití ilustrují Tab. 3.4 a 3.5.

Tab. 3.4 Aktivity pro uživatele a jejich děti v letech 2008 – 2012

Azylový dům - aktivity pro uživatele a jejich děti										
Název aktivity	2008 *		2009		2010		2011 *		2012	
počet	rodičů	dětí	rodičů	dětí	rodičů	dětí	rodičů	dětí	rodičů	dětí
Sedmikrásek	12	43	10	33	48	102			34	54
Výtvarné aktivity	14	18	4	4	24	28			7	11
Besídky	13	35	21	45	24	48			22	40
Krytý bazén	15	41	3	6	6	16			3	12
Dětský den	10	24	7	14	5	10			6	13
Celkem dětí	64	161	45	102	107	204	0	0	72	130

* podrobné údaje za rok 2011 nejsou dostupné.

Zdroj: Výroční zprávy PONTIS Šumperk o. p. s. Vlastní zpracování.

Tab. 3.5 Aktivity pro děti uživatelů v letech 2008 - 2012

Azylový dům - aktivity pro děti uživatelů					
Název aktivity	2008 *	2009	2010	2011 *	2012
Cvičeníčko	45	32	131		294
Rytmika a zpěv	45	98	158		308
Výtvarná činnost	78	129	259		302
Logopedie	0	19	29		16
Doučování	85	154	80		73
Vycházky do přírody	17	0	75		0
Divadelní představení	0	2	5		0
Celkem dětí	270	434	737	0	993

* podrobné údaje za rok 2011 nejsou dostupné.

Zdroj: Výroční zprávy PONTIS Šumperk o. p. s. Vlastní zpracování.

Z výše uvedených tabulek je patrné, že nejvíce oblíbenou společnou činností dětí a rodičů je Sedmikrásek (čtení s poučením), a naopak děti samotné mají větší zájem o rytmiku, zpěv a výtvarné činnosti.

Krizový byt pro ženy je zařízení, ve kterém je poskytována okamžitá krizová pomoc v souladu s § 60 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů. Posláním služby je poskytnout okamžitou pomoc ženám nebo osamělým rodičům s dětmi v životní krizi nebo v ohrožení zdraví či života, a to zejména prostřednictvím krátkodobého ubytování, sociálního poradenství a zprostředkování kontaktů s odborníky a úřady tak, aby se problém podařilo rychle a účelně zmírnit nebo odstranit. V rámci této služby je nabízeno poskytnutí okamžitého ubytování na dobu nepřesahující sedm dní, poskytnutí stravy nebo pomoc při jejím zajištění, sociální poradenství, poskytnutí psychické a fyzické ochrany, pomoc při vyřizování běžných záležitostí apod. Pro výkon krizové pomoci je vyčleněn jeden z bytů v azylovém domě, kde je služba vykonávána nepřetržitě, k dispozici jsou dva sociální pracovníci a nepřetržitou službu vykonávají i pracovníci v sociálních službách. Uživatelé Krizového bytu a jejich děti mohou plně využít veškeré volnočasové aktivity poskytované azylovým domem. Cílem této služby je zajistit uživatelům Krizového bytu dlouhodobější bydlení a poskytnutí účinné krizové intervence (specializovaná pomoc osobám, které se ocitly v krizi). Počet osob, které využily služby Krizového bytu v letech 2008 - 2012, je uveden v Tab. 3.6.

Tab. 3.6 Počet uživatelů Krizového bytu v letech 2008 - 2012

Krizový byt pro ženy					
	2008	2009	2010	2011	2012
Ženy	19	8	10	27	23
Muži	1	0	0	0	0
Děti	28	25	17	40	37
Celkem	48	33	27	67	60

Zdroj: Výroční zprávy PONTIS Šumperk o. p. s. Vlastní zpracování.

Oddělení služeb sociální prevence poskytuje služby sociální prevence a nízkoprahovým přístupem pro rozdílné cílové skupiny.

Kontaktní centrum Krédo (dále jen KC) je provozováno v souladu s § 59 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů a je nízkoprahovým zařízením pro uživatele drog, které působí v oblasti sekundární a terciární prevence zneužívání návykových látek. Posláním KC je snižovat důsledky rizikového užívání drog u uživatelů nelegálních návykových látek prostřednictvím rozhovorů, preventivních činností,

sociálního poradenství apod. Cílovou skupinu KC představuje mládež od 16 do 18 let, mladí dospělí od 18 do 26 let a dospělí nad 26 let, kteří žijí rizikovým způsobem života, jsou ohroženi drogovou závislostí nebo drogově závislí, a jejich partneři, rodiče nebo blízcí příbuzní. Cílem KC je zlepšení kvality života uživatelů po stránce zdravotní, psychické i sociální, které by umožnilo jeho zapojení zpět do společnosti. KC nabízí mimo jiné:

- a) *Hygienický a potravinový servis*, kde mají uživatelé možnost osprchování, vyprání prádla, uvaření kávy nebo polévky apod.
- b) *Kontaktní práce*, kam spadají rozhovory s uživateli drog, navázání vztahu, získání důvěry a práci na motivaci ke změně dosavadního způsobu života.
- c) *Program Harm rediction* je zaměřen na výměnu injekčních stříkaček a tím vede ke snižování zdravotních a sociálních rizik spojených s nitrožilním užíváním drog.
- d) *Zprostředkování léčby a detoxikace*.
- e) *Testování na HIV, HCV nebo syfilis* s návaznou péčí pro nemocné klienty.

Dále se pracovníci KC snaží klientům zprostředkovat kontakt s dalšími odborníky nebo institucemi jako jsou lékaři, Úřad práce, detoxikace, psychiatrické léčebny a terapeutické komunity. Každý pracovník KC se zaměřuje na určité poradenské oblasti a v těch se neustále vzdělává, tím tvoří mezioborový tým, což se odráží v přímé práci s klienty. Přehled vybraných statistických údajů za roky 2008 – 2012 je uveden v Tab. 3.7.

Tab. 3.7 Přehled vybraných činnosti KC v letech 2008 - 2012

Kontaktní centrum Krédo					
Služba	2008	2009	2010	2011	2012
Počet klientů - uživatelů drog	204	187	188	180	151
Prvokontakty	131	88	66	70	50
Počet návštěv - kontaktů	2 692	2 777	2 751	2 876	2 217
Počet vydaných injekčních stříkaček	10 276	19 119	31 037	23 056	25 535

Zdroj: Výroční zprávy PONTIS Šumperk o. p. s. Vlastní zpracování.

Nárůst počtu vydaných injekčních stříkaček od roku 2010 způsobila spolupráce s indigenním pracovníkem z řad klientů KC, ten je sám uživatelem návykových látek a je zároveň prostředníkem mezi pracovníky KC a ostatními uživateli, kteří nejsou klienty. Zajišťuje sběr použitých stříkaček a jehel a jejich výměnu převážně ve městě Zábřeh na Moravě a jeho okolí.

Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež vykonává v souladu s § 62 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů svou činnost prostřednictvím „Nízkoprahového klubu pro děti a mládež Rachot“ (dále jen NC Rachot). Posláním této

služby je minimalizovat rizika související se způsobem života dětí a dospívajících lidí prostřednictvím nabídky volnočasových aktivit, sociálně terapeutických a preventivních činností a možnosti zprostředkování kontaktu s dalšími odborníky a institucemi. Cílovou skupinou jsou děti a mládež od 12 do 26 let s rizikovými způsoby trávení volného času a žáci pátých až devátých tříd základních škol v rámci programu primární protidrogové prevence. Cílem služby je posilovat sociální začlenění uživatelů, snížení rizik vyplývajících z konfliktních situací, životního způsobu a rizikového chování, podpora při zvládání obtížných životních situací a zvýšení povědomí žáků druhého stupně základních škol o rizicích spojených s užíváním návykových látek. Děti a mládež mohou v NC Rachot trávit svůj volný čas v aktivitách, jako jsou keramická dílna, výtvarné techniky (malba, kresba, drátování, modelování), stolní hry (vzdušný hokej, stolní tenis), zázemí pro začínající hudebníky (moderně vybavená zkušebna s elektrickými kytarami, bicí sestavou, klávesami a mixážním pultem), pohybové aktivity (žonglování, HIP HOP) nebo pomoc při přípravě do školy (doučování, domácí úkoly, rady při vypracování referátu atd.). Dále jsou pro klienty pořádány různé zájezdy, výlety, turnaje, filmový klub a další zážitkové programy. Hlavní činností je samotná sociální práce, jejíž snahou je pomáhat dětem a mládeži s jejich problémy, od problémů ve škole až po týrání osob či šikanu.

3.3.2 Ostatní služby poskytované PONTIS Šumperk o. p. s.

Sociální byty nabízejí možnost samostatného bydlení pro rodiče s dětmi, kteří byli dříve ubytováni v azylovém domě a pro které je využití sociálního bytu přechodem od azylového bydlení do běžného ubytování. Maximální délka pobytu je jeden rok a ubytovaný hradí nájem a všechny poplatky spojené s užíváním bytu sám. Po celou dobu je ubytovaný v kontaktu se sociálním pracovníkem zařízení, ze kterého přišel, a může se na něj obracet s problémy, které není schopen řešit sám nebo je chce alespoň konzultovat.

Ubytovna je soukromé ubytovací zařízení, jehož zřizovatelem je město Šumperk a provozovatelem PONTIS Šumperk o. p. s. Nabízí ubytování handicapovaným osobám, které pobírají invalidní, případně starobní důchod a nemohou si bydlení zajistit jiným způsobem, rodinám s maximálně pěti dětmi a osobám, které mají soudní vystěhování u nájemního bytu města Šumperka. Přestože je ubytovna komerční a PONTIS Šumperk o. p. s. zde nenabízí sociální služby, dochází do ní pravidelně pracovník v sociálních službách, který dokáže kvalifikovaně řešit sociální problémy a nabízí ubytovaným pomoc v nejrůznějších životních situacích jako je vyřizování sociálních dávek, hledání nového bydlení, domácí násilí nebo hrozící exekuce.

Klub důchodců (dále jen KD) nabízí pro své členy možnost účasti na volnočasových, vzdělávacích a zájmových akcích jako jsou besedy, přednášky, zájezdy a výlety a také možnost posezení při občerstvení nebo stolních hrách v klubových prostorách. Všechny aktivity plánuje samospráva KD, kterou volí členové klubu. Klub důchodců má zhruba 180 členů.

Společenské středisko Sever nabízí velký výběr aktivizačních programů zaměřených na různé cílové skupiny. Jsou tu pořádána zábavná odpoledne pro seniory, pohybové kurzy, přednášky, promítání pohádek pro školky a filmů pro dospělé. Svou činnost zde provozuje i mateřské centrum Brouček, ve kterém se pravidelně scházejí rodiče na mateřské a rodičovské dovolené a jejich děti. Středisko nabízí možnost pronájmu sálu, s kapacitou 60 míst a je vhodný pro vzdělávací, sportovní a kulturní aktivity, semináře nebo jednání.

Kavárnička „nejen“ pro seniory umožňuje příjemné posezení v nekuřáckém prostředí s bezbariérovým přístupem a možností občerstvení. Je určena pro seniory, osoby se zdravotním postižením, ale také pro širokou veřejnost. Kapacita je 35 míst a k dispozici je televize, video, CD přehrávač, PC s přístupem k internetu. V prostorách kavárničky se konají různé akce, jako jsou Punčová odpoledne, oslavy Velikonoc, Mezinárodního dne žen nebo Dne matek, Burzy starých věcí, Zabijačková odpoledne nebo Vánoční posezení.

Mateřské centrum Brouček poskytuje možnost malým dětem, které jsou doma pouze se svými rodiči, setkávat se s vrstevníky, a tím si před nástupem do mateřské školy přirozeně zvykat na dětský kolektiv a nenásilně se do něj zapojovat. Rodiče mohou prostřednictvím mateřského centra poznat různé aktivity, při nichž mohou se svými dětmi rozvíjet jejich psychické, motorické i emocionální schopnosti a zároveň si mohou vyměňovat své zkušenosti a poznatky s ostatními rodiči. Centrum nabízí také možnost zprostředkování odborné pomoci při řešení výchovných, rodinných a sociálních problémů.

3.4 Analýza hospodaření PONTIS Šumperk o. p. s. v letech 2008 - 2012

V této podkapitole bude zaměřena pozornost na finanční analýzu hospodaření PONTIS Šumperk o. p. s. ve sledovaném období. Pomocí grafů a tabulek budou analyzovány zdroje financování a výsledky hospodaření v jednotlivých letech. Potom budou podrobněji rozebrány celkové výnosy a náklady za sledované období a rozvaha k 31. 12. 2012. Závěrem bude sestavena SWOT analýza, pomocí níž budou určeny slabé a silné stránky a definovány příležitosti a hrozby PONTIS Šumperk o. p. s.

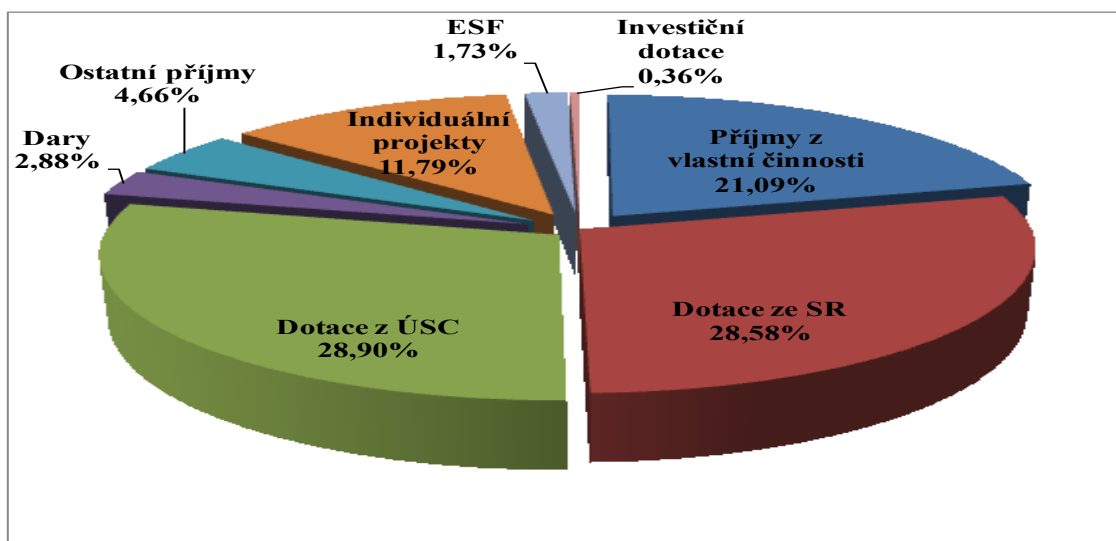
3.4.1 Zdroje financování

Příjmy společnosti dle zakládací listiny tvoří dotace a veřejná finanční podpora, příjmy od příjemců sociálních služeb, příjmy z doplňkových činností a dary a příspěvky od fyzických a právnických osob.

Financování společnosti PONTIS Šumperk o. p. s. je třípilířové. Jeden pilíř tvoří dotace ze státního rozpočtu (dále jen SR) a evropských fondů, druhý pilíř představují finanční prostředky obcí, kraje, podnikatelského sektoru a jednotlivců. Třetí pilíř je tvořen vlastními zdroji, které jsou získávány z hlavní a doplňkové činnosti, případně prodejem zboží. Největší objem prostředků v prvním pilíři činí dotace od MPSV ČR a Rady vlády pro koordinaci protidrogové politiky (dále jen RVKPP), které jsou doplněny příspěvky z Úřadu práce (dále jen ÚP) a Ministerstva zdravotnictví ČR. Ve druhém pilíři představují nejvyšší podíl prostředky poskytnuté městem Šumperk, menší částky pak poskytuje Olomoucký kraj, okolní obce a podnikatelské a soukromé subjekty. Do třetího pilíře jsou zahrnovány tržby z hlavních (sociálních) činností, doplňkových činností společnosti PONTIS Šumperk o. p. s. jako je Kavárnička „nejen“ pro seniory, ubytovna, sociální byty a Společenské středisko Sever s Mateřským centrem Brouček a tržby za prodej zboží.

Z grafu na Obr. 3.1 je patrné, že financování ze SR a ÚSC je za sledované období zastoupeno téměř stejným dílem, a to přibližně 29 %, následováno příjmy z vlastní činnosti, které tvoří v průměru 21,09 %. Naopak nejméně prostředků bylo čerpáno na investiční dotace, pouze 0,39 % a z evropských fondů. Průměrný objem finančních prostředků z dotací ze SR v letech 2008 - 2012 činil částku 4 611 tis. Kč, z prostředků z ÚSC to pak bylo 4 463 tis. Kč ročně. Vlastní činností si společnost ve sledovaném období zajišťovala přibližně jednu pětinu příjmů, přičemž 67 % činily příjmy z hlavní činnosti, 26 % z doplňkové činnosti a zbylých 6 % bylo získáno prodejem zboží. Ve finančním vyjádření byly průměrné příjmy z vlastní činnosti na úrovni 2 280 tis. Kč, z doplňkové činnosti přibližně 890 tis. Kč a prodejem zboží získala společnost průměrně 200 tis. Kč ročně. Od roku 2009 začala společnost vykazovat tzv. individuální projekty, které zahrnuje do vlastní činnosti. Jsou to veřejné zakázky a projekty financované z Evropského sociálního fondu, které pracovníci společnosti sami vyhledávají a zpracovávají na ně projektové žádosti. V rámci těchto projektů získala společnost ve sledovaném období finanční prostředky ve výši 9 512 tis. Kč. Dary od právnických a fyzických osob, nadací a jednotlivců dosáhly ve sledovaném období částky 2 324 tis. Kč, což je průměrně 465 tis. Kč ročně.

Obr. 3.1 Podíl jednotlivých zdrojů financování v letech 2008 až 2012

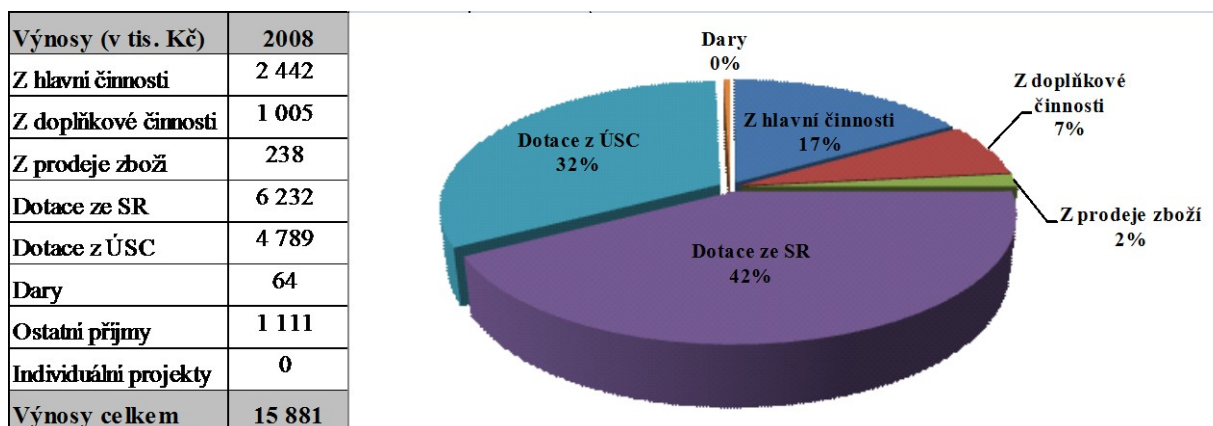

Zdroj: Výroční zprávy PONTIS Šumperk o. p. s. Vlastní zpracování.

3.4.2 Analýza hospodaření za rok 2008

V roce 2008 zúčtovala PONTIS Šumperk o. p. s. celkové výnosy ve výši 15 881 tis. Kč. Největší podíl z této částky činily dotace ze SR ve výši 6 232 tis. Kč, z čehož MPSV ČR poskytlo 5 299 tis. Kč a Rada vlády pro koordinaci protidrogové politiky (dále jen RVKPP) poskytla částku 600 tis. Kč na podporu KC Krédo. Od ÚSC obdržela společnost dotace ve výši 4 789 tis. Kč, z této částky poskytlo 4 015 tis. Kč město Šumperk, zbytek tvořily dotace z Olomouckého kraje a od ostatních obcí a měst. Z vlastní činnosti společnost vykázala výnosy ve výši 3 685 tis. Kč, z toho 2 442 tis. Kč z hlavní činnosti, 1 005 tis. Kč z činnosti doplňkové a 238 tis. Kč bylo utrženo prodejem zboží. Nejnižší podíl ve struktuře výnosů měly dary, a to 64 tis. Kč, což představuje zhruba 0,40 % z celkové částky. Přehled výnosů za rok 2008 v grafické podobě je znázorněn na Obr. 3.2.

Obr. 3.2 Rozbor výnosů v roce 2008

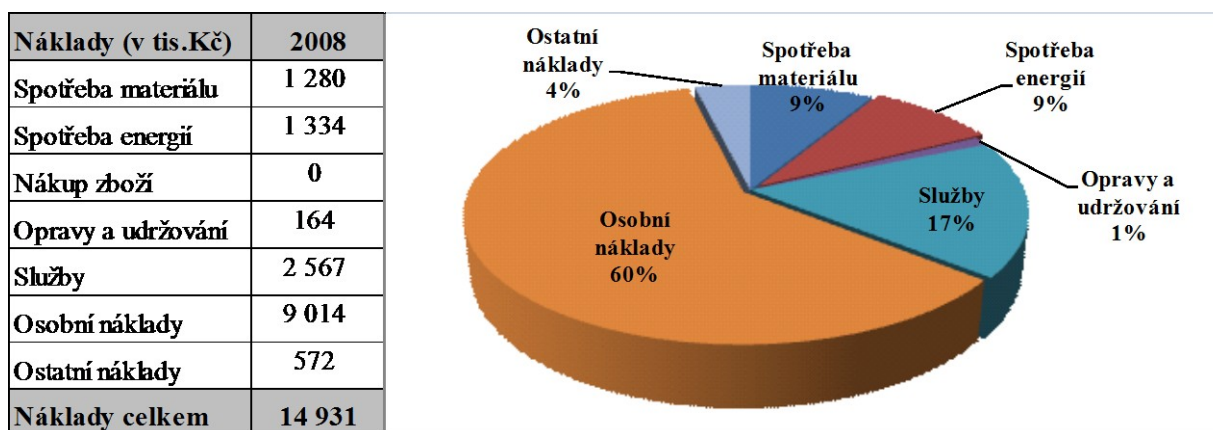

Zdroj: Výkaz zisku a ztrát PONTIS Šumperk o. p. s. 2008. Vlastní zpracování.

Celkové náklady společnosti v roce 2008 dosáhly výše 14 931 tis. Kč. Z grafu na Obr. 3.3 je patrné, že největší částka (9 014 tis. Kč) byla vydána na osobní náklady, z níž 6 552 tis. Kč činily náklady na hrubé mzdy, 2 148 tis. Kč na sociální a zdravotní pojištění a zbývající částku tvořily ostatní sociální náklady. Na služby (nájemné, telefony atd.) bylo v roce 2008 vynaloženo 2 567 tis. Kč, na spotřebu materiálu 1 280 tis. Kč a na spotřebu energií 1 334 tis. Kč. Naopak nejnižší částka byla vynaložena na opravy a udržování, a to ve výši 164 tis. Kč.

Ve výroční zprávě PONTIS Šumperk o. p. s. za rok 2008 je uvedeno členění nákladů podle § 21 zákona č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech, ve znění pozdějších předpisů na náklady na *hlavní činnost* (sociální služby) ve výši 11 997 tis. Kč což činilo 80,35 % z celkové částky, náklady na *doplňkovou činnost* ve výši 1 324 tis. Kč a náklady na *správní činnost*, které s částkou 1 610 tis. Kč činily 10,13 % z celkového objemu nákladů.

Obr. 3.3 Rozbor nákladů v roce 2008

Zdroj: Výkaz zisku a ztrát PONTIS Šumperk o. p. s. 2008. Vlastní zpracování.

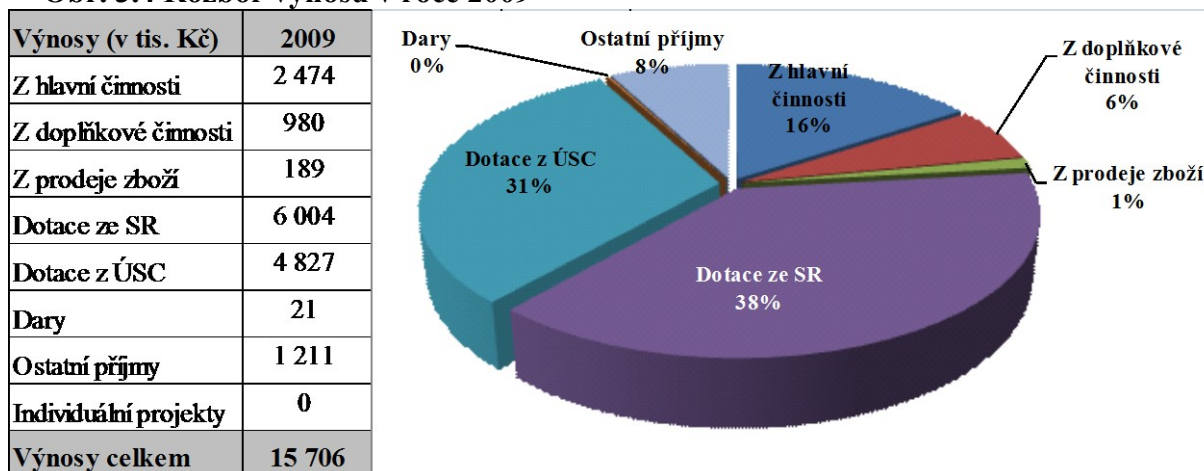
V roce 2008 společnost PONTIS vykázala hospodářský výsledek (dále VH) ve výši 950 tis. Kč, který byl převeden do výsledku hospodaření minulých let.

3.4.3 Analýza hospodaření za rok 2009

V roce 2009 dosáhla výše celkových výnosů PONTIS Šumperk o. p. s. 15 706 tis. Kč, což bylo o 175 tis. Kč méně než v roce 2008. Dotace ze SR v částce 6 004 tis. Kč představovaly nejvyšší podíl stejně jako v roce 2008, ale celková částka byla o 228 tis. Kč nižší, přičemž dotace od MPSV ČR byla nižší o 110 tis. Kč a od RVKPP o 25 tis. Kč. Z rozpočtů ÚSC obdržela společnost celkem 4 827 tis. Kč, což bylo o 38 tis. Kč více než v roce 2008. Výše výnosů z vlastní činnosti poklesla o 42 tis. Kč a činila 3 643 tis. Kč, z toho 2 474 tis. Kč bylo získáno hlavní činností, 980 tis. Kč doplňkovou činností a 189 tis. Kč společnost utržila za prodej zboží. Nejmenší podíl činily opět výnosy z darů, které částkou ve výši 21 tis. Kč,

představovaly 0,13 % z výše celkových výnosů. Přehled výnosů za rok 2009 v grafické podobě je znázorněn na Obr. 3.4.

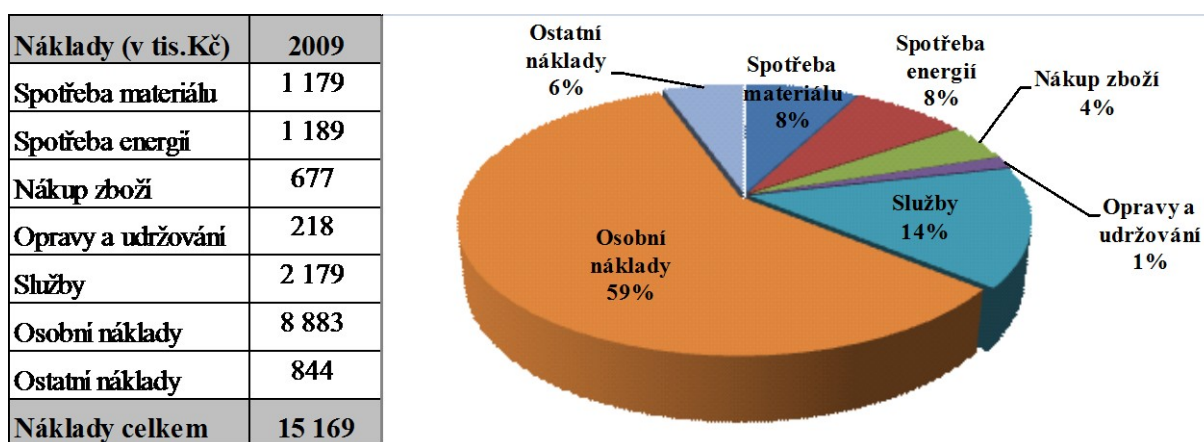
Obr. 3.4 Rozbor výnosů v roce 2009

Zdroj: Výkaz zisku a ztrát PONTIS Šumperk o. p. s. 2009. Vlastní zpracování.

Celkové náklady se zvýšily oproti roku 2008 o 238 tis. Kč a dosáhly výše 15 169 tis. Kč. Graf na obrázku 3.5 ilustruje, že největší položkou jsou osobní náklady, které částkou 8 883 tis. Kč představují 59 % z celkových nákladů. V roce 2009 společnost vykázala osobní náklady o 131 tis. Kč nižší než v roce 2008. Za služby bylo zapláceno 2 179 tis. Kč, což je o 388 tis. Kč méně než v roce 2008 a tato částka činí 14 % z celkových nákladů. Na energiích společnost ušetřila 145 tis. Kč oproti roku 2008 a o 101 tis. Kč klesla i spotřeba materiálu. V roce 2009 bylo nakoupeno zboží k dalšímu prodeji v hodnotě 677 tis. Kč a to byl hlavní důvod navýšení celkových nákladů, protože v roce 2008 společnost žádné zboží nenakupovala. Nejnižší částka byla opět vynaložena na opravy a udržování, a to 218 tis. Kč.

Obr. 3.5 Rozbor nákladů v roce 2009

Zdroj: Výkaz zisku a ztrát PONTIS Šumperk o. p. s. 2009. Vlastní zpracování.

Náklady podle § 21 zákona č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech, ve znění pozdějších předpisů byly v roce 2009 rozděleny na náklady za *hlavní činnost* (sociální služby)

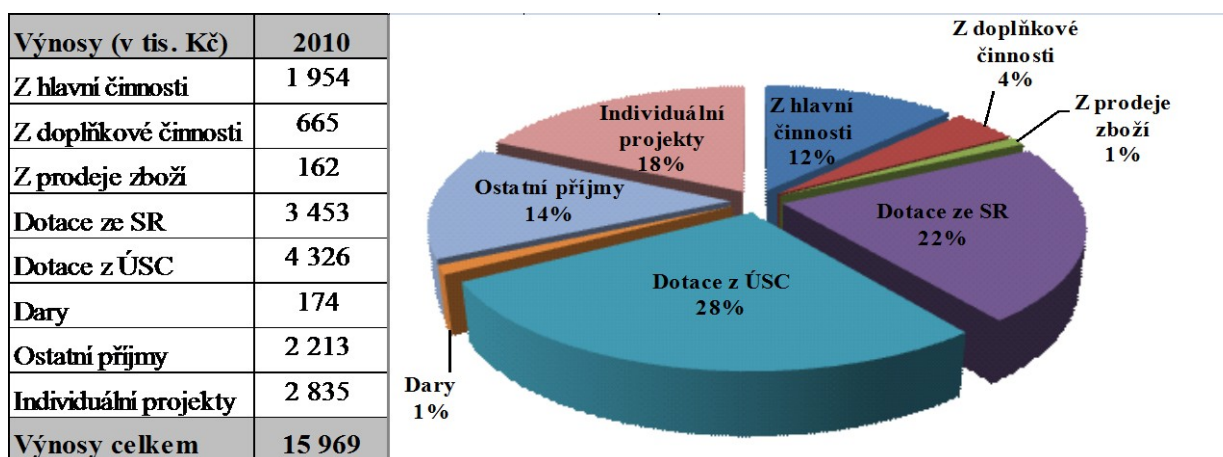
ve výši 12 870 tis. Kč (84,84 %), náklady na *doplňkovou činnost* ve výši 820 tis. Kč a náklady na *správní činnost* činily 1 480 tis. Kč.

Výsledek hospodaření za rok 2009 činil po zdanění 537 tis. Kč a byl převeden do výsledku hospodaření minulých let.

3.4.4 Analýza hospodaření za rok 2010

Výnosy v roce 2010 činily 15 969 tis. Kč, což bylo o 263 tis. Kč více než v roce minulém. Nejvyšší podíl představovaly v tomto roce poprvé dotace z ÚSC ve výši 4 326 tis. Kč. Tato částka byla o 501 tis. Kč nižší než v roce 2009. Dotace a příspěvky od města Šumperk činily 93,13 % z této částky, zbývající prostředky představovaly dotace z ostatních obcí a Olomouckého kraje. Ze SR společnost obdržela v roce 2009 pouze 3 453 tis. Kč, což znamenalo meziroční pokles o 42,5 %. MPSV ČR zkrátilo dotaci o 49 % a poskytlo společnosti finanční prostředky ve výši 2 650 tis. Kč. Od RVKPP bylo získáno 609 tis. Kč na podporu činnosti KC Krédo, což bylo o 34 tis. Kč víc než minulém roce. Z hlavní činnosti společnost vykázala výnosy 5 616 tis. Kč, z čehož 2 835 tis. Kč tvořila částka za nově realizované individuální projekty, na které společnost vypracovává zvlášť projektové žádosti a v jejichž rámci realizovala například projekt „Pomozte dětem bez domova“, financovaný Nadací rozvoje občanské společnosti z projektu „Pomozte dětem!“ dále program „Prevence kriminality“, financovaný z prostředků Ministerstva vnitra ČR a Olomoucký kraj přispěl finančními prostředky na realizaci projektu „Pohybem a zábavou k aktivnímu stáří“, určeným na podporu aktivit pro seniory a osoby se zdravotním postižením. Výnosy z hlavní činnosti byly ve výši 1 954 tis. Kč, z doplňkové činnosti 655 tis. Kč a 162 tis. Kč bylo získáno prodejem zboží. Členění výnosů za rok 2010 v grafické podobě je znázorněn v grafu na Obr. 3.6.

Obr. 3.6 Rozbor výnosů v roce 2010

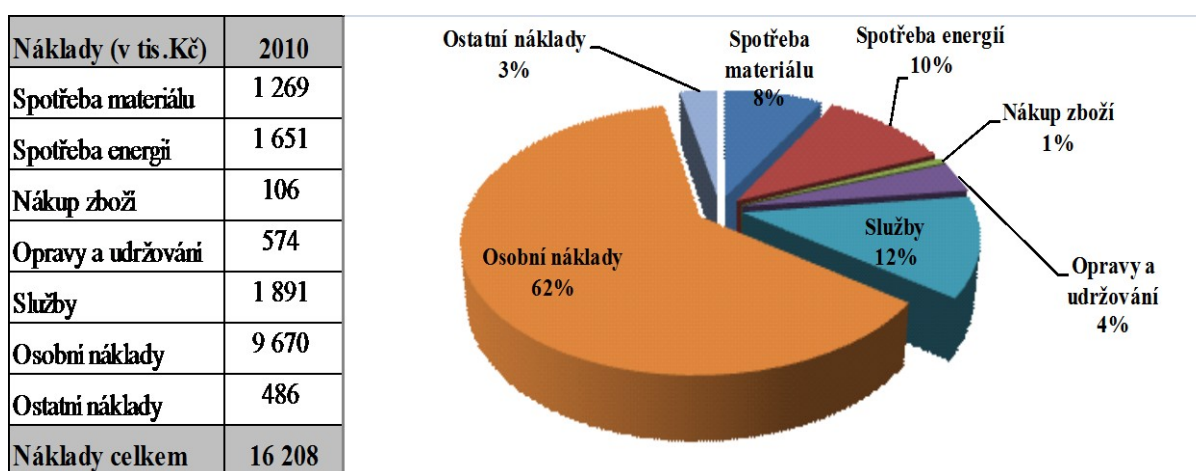
Zdroj: Výkaz zisku a ztrát PONTIS Šumperk o. p. s. 2010. Vlastní zpracování.

Objem nákladů dosáhl v roce 2010 výše, což bylo o 1 039 tis. Kč více než v uplynulém roce. Z grafu na Obr. 3.7 je patrné, že nejvyšší částka 9 670 tis. Kč byla vynaložena na osobní náklady, které oproti roku 2009 vzrostly o 787 tis. Kč. Bylo to způsobeno zejména navýšením počtu osob pracujících na dohodu o provedení práce či dohodu o pracovní činnosti, jejichž počet vzrostl z 89 v roce 2009 na 101 v roce 2010. Náklady na spotřebu energií vzrostly

meziročně o 462 tis. Kč a představovaly částku 1 651 tis. Kč. Společnost zvýšila v roce 2010 výdaje na opravy a udržování na 574 tis. Kč. Bylo opraveno sedm bytů v Azylovém domě a v DPS Alžběta proběhla výměna výtahu. Naproti tomu bylo ušetřeno oproti minulému roku 288 tis. Kč na platbách za služby, za nákup zboží k dalšímu prodeji a na ostatních nákladech.

Podle § 21 zákona č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech, ve znění pozdějších předpisů byly náklady v roce 2010 rozčleněny na náklady za *hlavní činnost* (sociální služby) ve výši 14 185 tis. Kč, což představuje 87,51 % z celkové částky, náklady na *doplňkovou činnost* ve výši 762 tis. Kč a náklady na *správní činnost* činily 1 261 tis. Kč.

Obr. 3.7 Rozbor nákladů v roce 2010

Zdroj: Výkaz zisku a ztrát PONTIS Šumperk o. p. s. 2010. Vlastní zpracování.

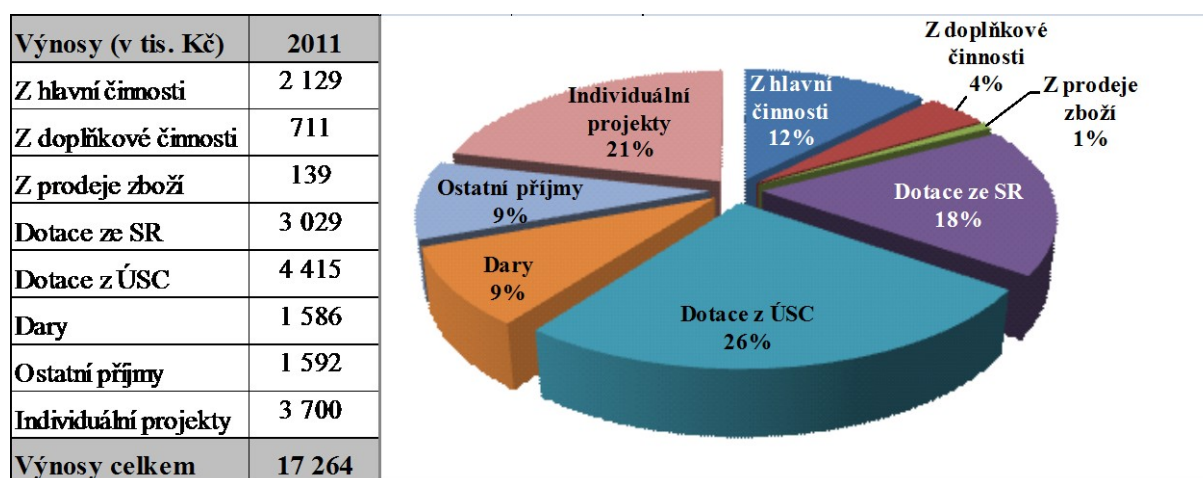
Celkový výsledek hospodaření za rok 2010 skončil se ztrátou 239 tis. Kč, přičemž výsledek z hlavní činnosti skončil ztrátou ve výši 697 tis. Kč, ale za doplňkovou činnost společnost vykázala zisk 458 tis. Kč. Ztráta, kterou zčásti ovlivnil odpis pohledávek za ubytovací služby z minulých let a zčásti odpisy majetku, byla vyrovnána z výsledku hospodaření minulých let.

3.4.5 Analýza hospodaření za rok 2011

Rok 2011 přinesl výnosy ve výši 17 264 tis. Kč, což bylo nejvíce za sledované období. Nejvyšší podíl (26 %) představovaly dotace z ÚSC s částkou 4 415 tis. Kč, přičemž město Šumperk poskytlo společnosti v tomto roce 4 028 tis. Kč, což činí 91,23 % z celkové částky přijaté z ÚSC. Další významnou položkou byly v roce 2011 výnosy z individuálních projektů, které činily celkem 3 700 tis. Kč, což představuje 21 % z celkových výnosů a příjmy z nich byly vyšší než dotace ze SR. Nově vzniklým oddělením PR bylo zpracováno a podáno celkem 21 žádostí o dotační nebo jiné finanční příspěvky a 14 z nich bylo úspěšných. Za podpory Úřadu vlády ČR, Ministerstva zdravotnictví ČR a RVKPP byl realizován nový projekt v KC Krédo, na který přispěl i Olomoucký kraj a v jehož rámci byly realizovány činnosti

sekundární a terciární drogové prevence. Olomoucký kraj přispěl také k realizaci projektu „Prevence problematického chování dětí a mládeže“, zaměřeného na podporu prevence kriminality tzv. sociální prevence. Z prostředků projektu Pomozte dětem! byl i tento rok financován projekt „Pomozte dětem bez trvalého domova“, který pokračoval z roku 2010 a byl realizován na Azylovém domě. Úřad práce přispíval na úhradu provozních nákladů na chráněná pracovní místa, která jsou obsazena osobami se zdravotním postižením. Ze SR obdržela společnost finanční prostředky ve výši 3 029 tis. Kč, což bylo o dalších 424 tis. Kč méně než v roce 2010 a suma představovala pouhých 18 % z celkových výnosů. Příjmy z vlastní činnosti dosáhly v roce 2011 celkové výše 6 679 tis. Kč. Z této částky připadlo 3 700 tis. Kč na výše uvedené individuální projekty, 2 129 tis. Kč činily výnosy z hlavní činnosti, 711 tis. Kč výnosy z doplňkové činnosti a 140 tis. Kč bylo utrženo prodejem zboží. Během roku 2011 získala společnost finanční i nefinanční dary ve výši 1 781 tis. Kč, což bylo nejvíce za sledované období. Významnými dárci byly město Šumperk, společnost PENAM, Výbor dobré vůle Olgy Havlové a Nadace ČEZ. Grafické znázornění členění výnosů v roce 2011 je ilustrováno v grafu na Obr. 3.8.

Obr. 3.8 Rozbor výnosů v roce 2011

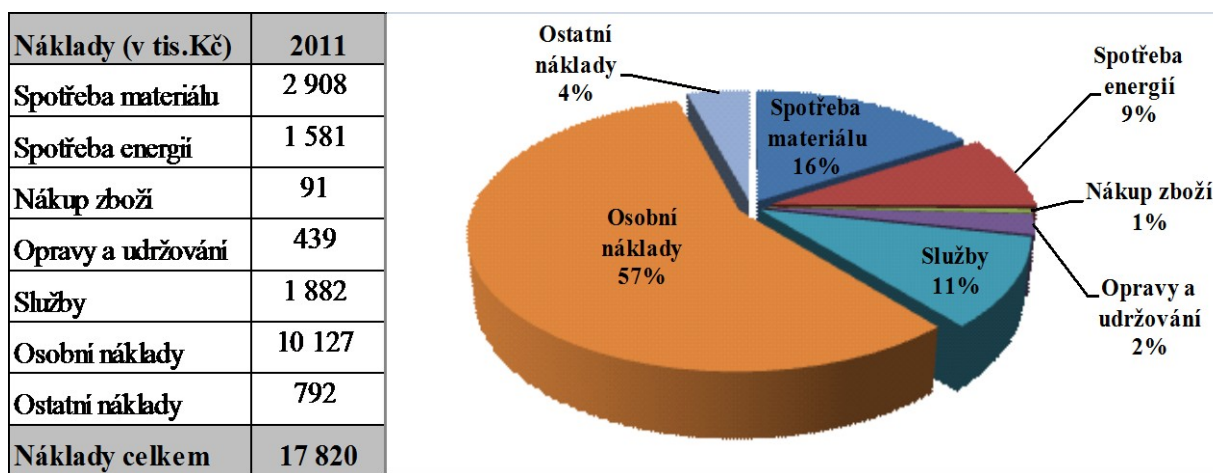
Zdroj: Výkaz zisku a ztrát PONTIS Šumperk o. p. s. 2011. Vlastní zpracování.

Objem celkových nákladů vzrostl v roce 2011 o 1 612 tis. Kč oproti roku 2010 a dosáhl celkové výše 17 820 tis. Kč, což bylo nejvíce za sledované období. Z grafu na Obr. 3.9 je patrné, že stejně jako v předchozích letech byl největší objem prostředků vynaložen na osobní náklady, a to 10 127 tis. Kč, které byly o 457 tis. Kč vyšší než v uplynulém roce. Tato skutečnost byla způsobena navýšením počtu stálých zaměstnanců ve společnosti. Výrazně vzrostly i náklady na spotřebu materiálu, meziročně o 1 639 tis. Kč, kdy došlo k rekonstrukci dětské herny v Domě pro rodiče a děti v tísni a jeho dovybavení dětskými postýlkami,

sedačkami, jídelními stolky atp. Naopak za spotřebu energií a placené služby bylo vydáno méně než v uplynulém období.

Podle § 21 zákona č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech, ve znění pozdějších předpisů byly náklady v roce 2011 rozčleněny na náklady za *hlavní činnost* (sociální služby) ve výši 14 351 tis. Kč, což představuje 80,5 % z celkové částky, náklady na *doplňkovou činnost* ve výši 861 tis. Kč a náklady na *správní činnost*, včetně nákladů na mzdu ředitele a odměny členů správní a dozorčí rady činily 2 608 tis. Kč.

Obr. 3.9 Rozbor nákladů v roce 2011

Zdroj: Výkaz zisku a ztrát PONTIS Šumperk o. p. s. 2011. Vlastní zpracování.

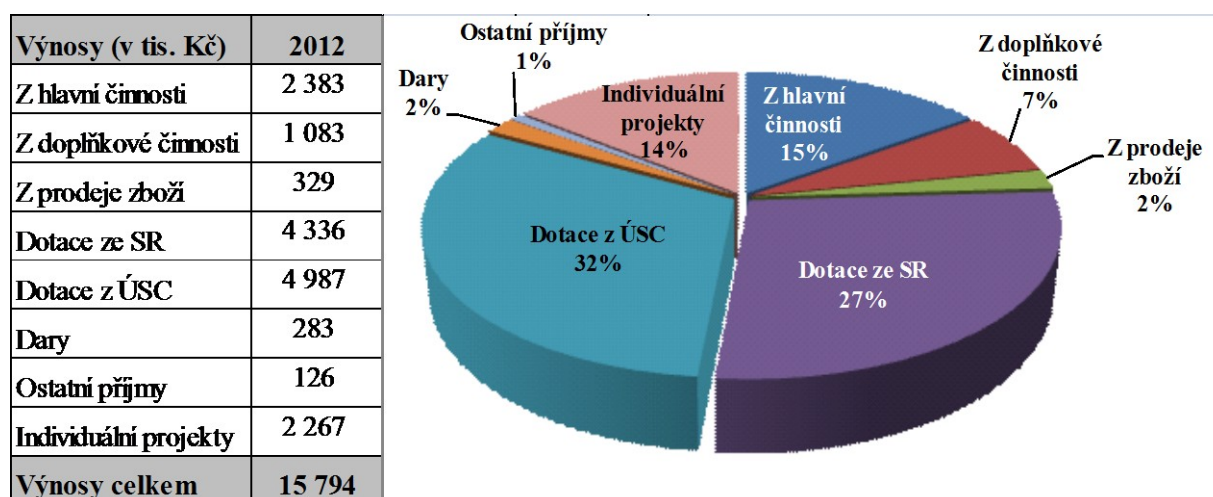
Výsledek hospodaření za rok 2011 skončil ztrátou 556 tis. Kč, přičemž ztráta z provozování hlavní činnosti byla ve výši 743 tis. Kč a částečně ji snížil kladný hospodářský výsledek z doplňkové činnosti, který činil 187 tis. Kč. Z výše celkové ztráty činily 143 tis. Kč odpisy majetku a 165 tis. Kč opravné položky k pohledávkám. Tato ztráta byla vyrovnána z výsledku hospodaření minulých let.

3.4.6 Analýza hospodaření za rok 2012

V roce 2012 dosáhly celkové výnosy PONTIS Šumperk o. p. s. 15 784 tis. Kč, což bylo o 1 470 tis. Kč méně než v roce 2011. Největší úbytek prostředků byl v rámci individuálních projektů. Výnosy z nich klesly o 1 432 tis. Kč, což bylo způsobeno ukončením některých projektů. Nejvyšší částku 4 987 tis. Kč společnost obdržela od ÚSC, z čehož 4 029 tis. Kč bylo od města Šumperk a zbylou sumu věnovaly ostatní obce a města. Došlo k navýšení dotací ze SR, a to o částku 1 307 tis. Kč proti minulému období. Od MPSV ČR získala společnost 3 371 tis. Kč a 550 tis. Kč od RVKPP na podporu činnosti KC Krédo. Z vlastní činnosti získala společnost finanční prostředky ve výši 6 062 tis. Kč, z čehož částku

2 268 tis. Kč představovaly výnosy z individuálních projektů. Během roku 2012 bylo zpracováno a podáno 48 žádostí o dotační či jiný finanční příspěvek, 40 z nich bylo úspěšně podpořeno. Jako příklad lze uvést příspěvek z Olomouckého kraje, s jehož pomocí byly uhrazeny náklady spojené s realizací projektu „Podpora aktivit zaměřených na sociální začleňování“, projekt „Mezigenerační setkávání v mateřském centru Brouček“, byl podpořen MPSV ČR a z finanční podpory z Nadace ČEZ, ze které byly zakoupeny terapeutické pomůcky pro Denní stacionář volba. Z hlavní činnosti společnost získala 2 383 tis. Kč, příjmy z doplňkové činnosti činily 1 083 tis. Kč a 329 tis. Kč bylo získáno prodejem zboží. Společnost obdržela v roce 2012 finanční dary ve výši 283 tis. Kč, což představuje 2 % z celkových výnosů. Největšími dárci byly firma PIVOT a.s., z jejíchž prostředků byl dovybaven interiér denního stacionáře, a dále pak Nadace OKD a Charta 77, které umožnily nákup speciálního počítače pro nevidomého zaměstnance společnosti PONTIS. Grafické znázornění členění výnosů v roce 2012 je zobrazeno na Obr. 3.10.

Obr. 3.10 Rozbor výnosů v roce 2012

Zdroj: Výkaz zisku a ztrát PONTIS Šumperk o. p. s. 2012. Vlastní zpracování.

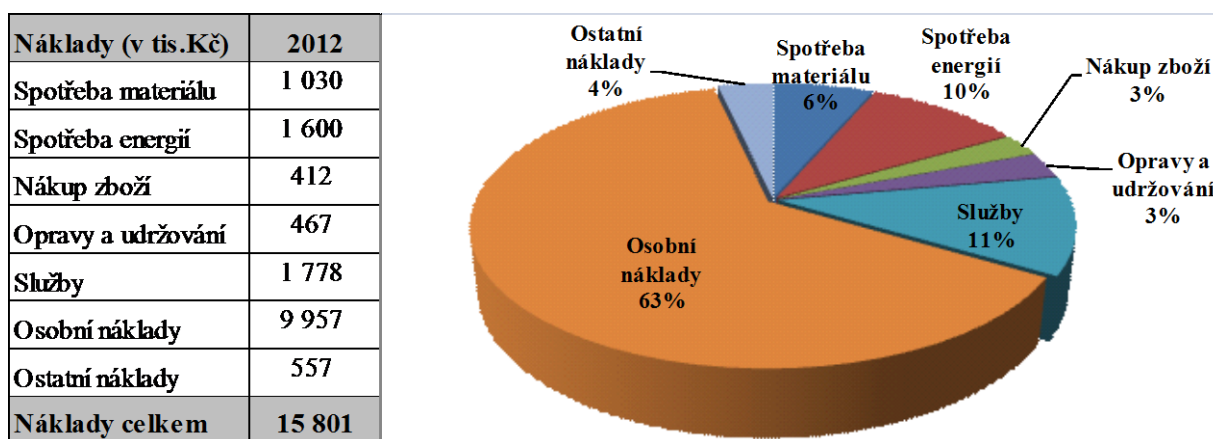
Objem celkových nákladů poklesl v roce 2012 o 2 019 tis. Kč na 15 801 Tis. Kč. Největší úsporu zaznamenala společnost ve spotřebě materiálu a to 1 878 tis. Kč. O 104 tis. Kč se snížily také platby za služby a byl zaznamenán i pokles osobních nákladů, což bylo způsobeno snížením počtu stálých zaměstnanců. Na osobní náklady bylo vynaloženo 9 957 tis. Kč, z čehož 7 424 tis. Kč činily náklady na hrubé mzdy, 2 298 tis. Kč náklady na sociální a zdravotní pojištění a 235 tis. Kč tvořily ostatní sociální náklady. Jak je patrné z grafu na obrázku 3.10 výdaje na osobní náklady činily 63 % celkových nákladů.

Podle § 21 zákona č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech, ve znění pozdějších předpisů byly náklady v roce 2012 rozčleněny na náklady za *hlavní činnost*

(sociální služby) ve výši 13 456 tis. Kč, což představuje 85,16 % z celkové částky, náklady na *doplňkovou činnost* ve výši 680 tis. Kč a náklady na *správní činnost* činily 1 656 tis. Kč.

Výsledek hospodaření společnosti PONTIS skončil v roce 2012 se ztrátou 7 tis. Kč. V rámci hlavní činnosti byla vykázána ztráta ve výši 410 tis. Kč, z doplňkové činnosti byl vykázán zisk ve výši 407 tis. Kč. Tato ztráta byla vyrovnána výsledky hospodaření z minulých let a byla nejnižší za poslední tři roky.

Obr. 3.10 Rozbor nákladů v roce 2012

Zdroj: Výkaz zisku a ztrát PONTIS Šumperk o. p. s. 2012. Vlastní zpracování.

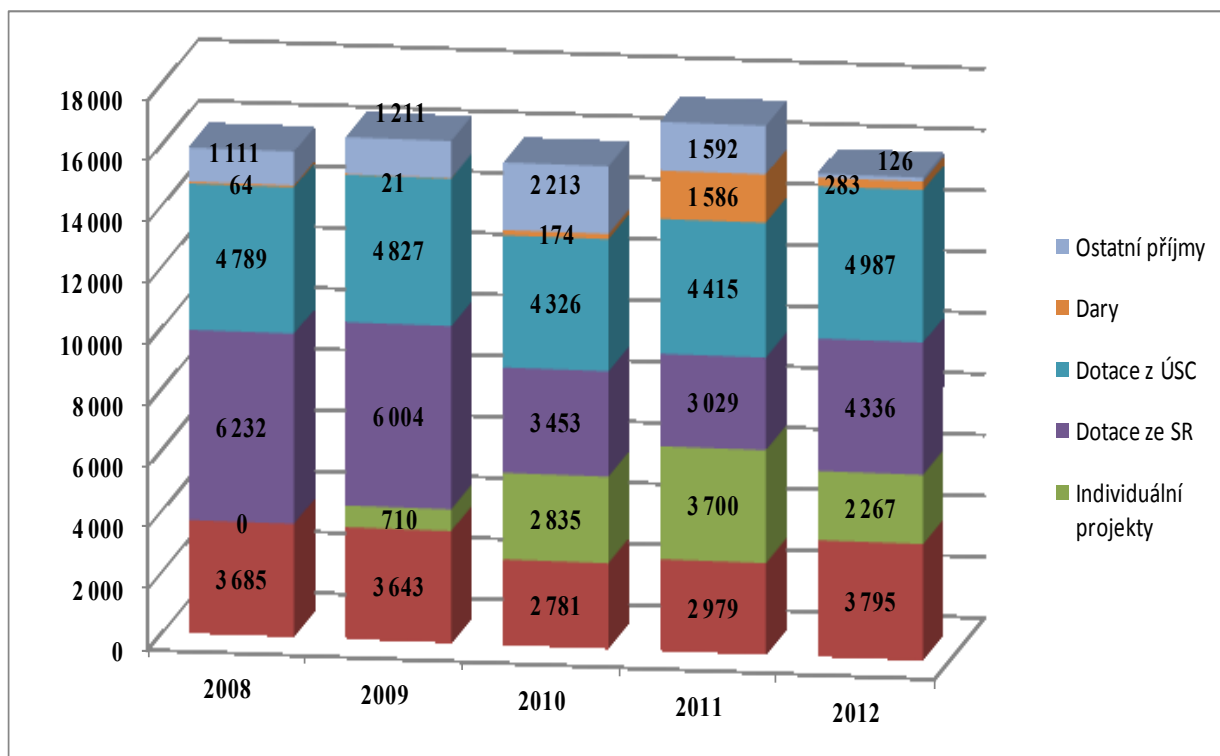
3.4.7 Analýza celkových výnosů, nákladů a VH v letech 2008 – 2012

Analýza výnosů v letech 2008 – 2012

Finanční prostředky získané v jednotlivých letech tvoří výnosy PONTIS Šumperk o. p. s., které jsou v účetnictví vedeny na syntetických účtech v 6. účtové třídě a analyticky děleny podle zdrojů financování. Podrobné členění výnosů podle zdrojů je rozepsáno v tabulce v Příloze 2. Z grafu na Obr. 3.11 je patrná struktura těchto výnosů podle jejich zdrojů. Nejvyšších výnosů dosáhla společnost v roce 2011, a to částky 17 264 tis. Kč, naopak s nejmenším rozpočtem hospodařila v roce 2009, kdy výnosy činily 15 706 tis. Kč. Na počátku sledovaného období tvořily největší podíl dotace ze SR, které se v roce 2010 snížily meziročně o 43 %, z více než 6 000 tis. Kč na pouhých 3 456 tis. Kč, a společnost musela hledat jiné způsoby financování, nahrazující tento výpadek prostředků. Toto se částečně podařilo prostřednictvím individuálních projektů, kterými společnost získala v roce 2010 finanční prostředky ve výši 2 835 tis. Kč., v dalším roce pak 3 700 tis. Kč, což bylo nejvíce za sledované období, a v roce 2012 poklesl objem takto získaných prostředků na 2 267 tis. Kč. Dalšími významnými finančními zdroji jsou dotace z ÚSC, které měly ve sledovaném období téměř vyrovnaný charakter a pohybovaly se v rozmezí 4 326 tis. Kč v roce 2010 až po částku

4 987 tis. Kč v roce 2012, z čehož nejvyšší podíl činí příspěvky a dotace od města Šumperk, které se poslední tři roky ustálily na částce 4 029 tis. Kč. Zbytek finančních prostředků z ÚSC činí příspěvky z Olomouckého kraje a okolních měst a obcí. Výše uvedené zdroje financování spolu s dary a ostatními příjmy jsou nazývány cizími zdroji.

Obr. 3.11 Struktura celkových výnosů v letech 2008 – 2012 (v tis. Kč)

Zdroj: Výroční zprávy společnosti PONTIS Šumperk o. p. s. Vlastní zpracování.

Výnosy z vlastní činnosti, tzv. vlastní zdroje jsou nástrojem samofinancování společnosti. Jsou složeny z příjmů za hlavní (sociální) a doplňkovou činnost, z tržeb za prodej zboží a z výnosů z individuálních projektů. Tab. 3.8 ilustruje skutečnost, že podíl vlastních zdrojů na celkových výnosech společnosti má rostoucí trend. Zatímco v roce 2008 činil podíl vlastních zdrojů 23,20 %, v letech 2011 a 2012 to bylo již více než 38 % z celkových výnosů společnosti, což je způsobeno zejména úspěšným projektovým fundraisingem. V letech 2008 a 2009 připadlo na výnosy z hlavní činnosti více než 66%, zatímco v následujících letech klesl jejich podíl na necelých 40% vlivem přílivu finančních prostředků z individuálních projektů.

Tab. 3.8 Výnosy z vlastní činnosti v letech 2008 – 2012

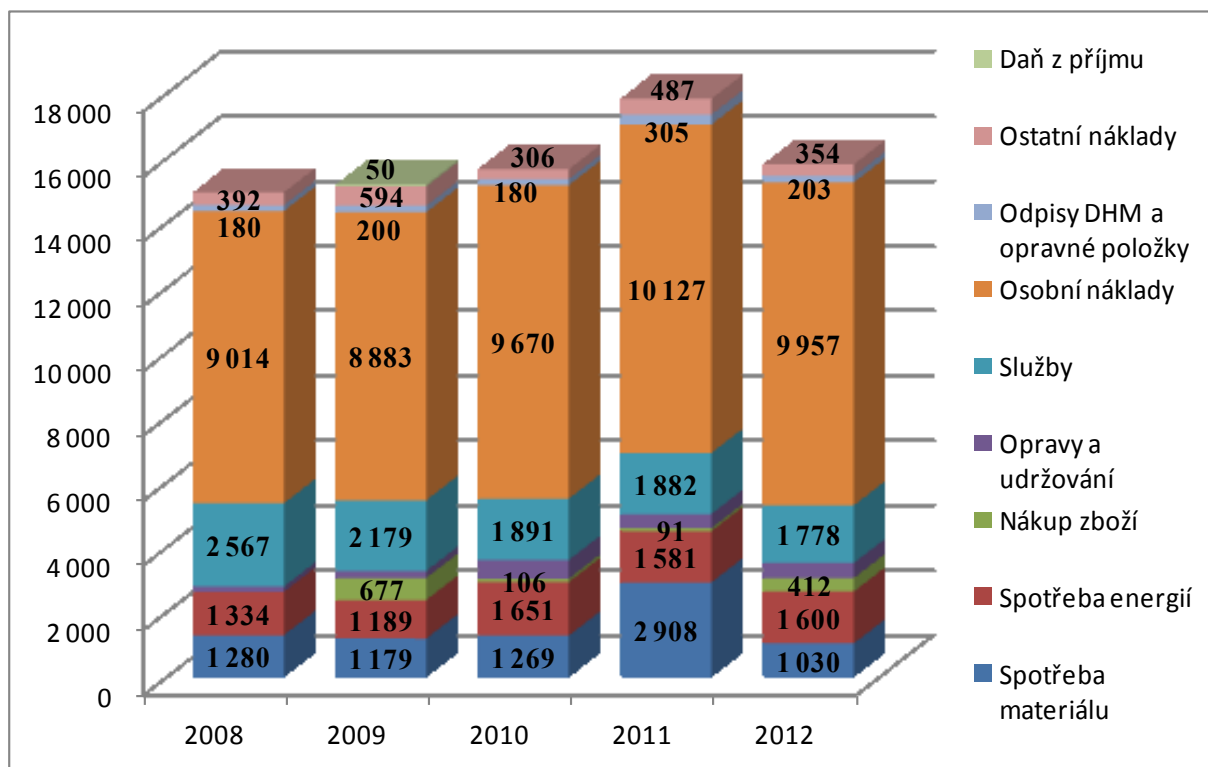
Výnosy z vlastní činnosti (v tis. Kč)	2008	2009	2010	2011	2012
- z toho z hlavní činnosti	2 442	2 474	1 954	2 129	2 383
- z toho z doplňkové činnosti	1 005	980	665	711	1 083
- z toho individuální projekty	0	0	2 835	3 700	2 267
- z toho z prodeje zboží	238	189	162	139	329
Výnosy z vlastní činnosti celkem	3 685	3 643	5 616	6 679	6 062
Podíl z celkových výnosů	23,20%	23,19%	35,17%	38,69%	38,38%

Zdroj: Výroční zprávy společnosti PONTIS Šumperk o. p. s. Vlastní zpracování.

Analyza nákladů v letech 2008 - 2012

Celkové náklady společnosti PONTIS Šumperk o. p. s. se pohybovaly ve sledovaném období od 14 931 tis. Kč v roce 2008 až po 17 264 tis. Kč v roce 2011. Náklady jsou v účetnictví vedeny na účtech v 5. účtové třídě a analyticky členěny podle účelu a potřeb společnosti. Zvlášť musí být vedeny náklady na hlavní činnost, na doplňkovou činnost a na správu. Struktura nákladů je znázorněna grafem na Obr. 3.12. Výše celkových nákladů měla od roku 2008 stoupající tendenci až do roku 2011, kdy se meziročně zvýšily o téměř 10 % z 16 208 tis. Kč na 17 820 tis. Kč. V roce 2012 naopak náklady poklesly o 2 019 tis. Kč, což činilo téměř 12 %.

Obr. 3.12 Struktura celkových nákladů v letech 2008 – 2012 (v tis. Kč)

Zdroj: Výroční zprávy společnosti PONTIS Šumperk o. p. s. Vlastní zpracování.

Největší objem z celkových nákladů představují osobní náklady, které představují více než 60 % a jsou v nich zahrnuty hrubé mzdy stálých zaměstnanců a mzdy za dohody o provedení práce, sociální a zdravotní pojištění a ostatní sociální náklady, což jsou například příspěvky na

stravování. Z Tab. 3.9 je patrné, že nejnižší mzdové náklady byly vynaloženy v roce 2009, kdy měla společnost 33 stálých zaměstnanců a 89 sjednaných dohod o provedení práce nebo činnosti. Naopak nejvyšší mzdové náklady byly vykázány v roce 2011. V tomto roce pracovalo ve společnosti 38 stálých zaměstnanců a se 129 osobami byla uzavřena dohoda o provedení práce nebo činnosti. V roce 2012 osobní náklady mírně poklesly, což bylo způsobeno snížením počtu zaměstnanců i uzavřených dohod o provedení práce.

Tab. 3.9 Osobní náklady v letech 2008 – 2012

Osobní náklady (v tis.Kč)	2008	2009	2010	2011	2012
Hrubé mzdy	6 552	6 824	7 235	7 582	7 424
Sociální a zdravotní p.	2 148	1 861	2 218	2 286	2 298
Ostatní soc. náklady	314	198	217	259	235
Osobní náklady celkem	9 014	8 883	9 670	10 127	9 957
Počet stálých zaměstnanců	34	33	34	38	33
Počet dohod o provedení práce	45	89	101	129	69

Zdroj: Výroční zprávy společnosti PONTIS Šumperk o. p. s. Vlastní zpracování.

Další významnou položkou v nákladech je spotřeba materiálu, do které je zahrnut i nákup drobného hmotného a nehmotného majetku, kancelářských a zdravotnických potřeb, čistících prostředků nebo knih a časopisů. V roce 2011 stoupla spotřeba materiálu meziročně o 56,3 %, což bylo způsobeno nákupem vybavení do Domu pro rodiče a děti, v dalším roce spotřeba poklesla na obvyklou úroveň. Platby za služby a spotřeby energií tvoří také nezanedbatelnou část z celkových nákladů. Ostatní druhy nákladů představují poměrně nízký podíl a není třeba se jimi podrobně zabývat.

Analýza výsledků hospodaření v letech 2008 – 2012

V předchozích podkapitolách byly podrobně analyzovány výnosy a náklady PONTIS Šumperk o. p. s. ve sledovaném období, a bylo zjištěno, že s kladným hospodářským výsledkem společnost hospodařila pouze v letech 2008 a 2009. Tyto přebytky hospodaření ve výši 1 436 tis. Kč byly převedeny do VH minulých let a společnost je z části využila v následujících letech k vyrovnání záporného rozdílu mezi výnosy a náklady, aby bylo dosaženo vyrovnaného výsledku hospodaření. Podle předběžných informací z ekonomického úseku společnosti PONTIS byl v roce 2013 dosažen vyrovnaný výsledek hospodaření a tudíž zůstatek VH minulých období k 31. 12. 2013 činí 634 tis. Kč stejně jako v předchozím roce. Vývoj VH v jednotlivých sledovaných letech a VH minulých období je uveden v Tab. 3.10.

Tab. 3.10 VH v letech 2008 – 2012 a zůstatky VH minulých let v letech 2008 - 2013

Výsledek hospodaření (v tis. Kč)	2008	2009	2010	2011	2012	
Výnosy	15 881	15 706	15 969	17 264	15 794	
Náklady	14 931	15 169	16 208	17 820	15 801	
VH běžného roku	950	537	0	0	0	2013 *
VH minulých let		899	1 436	1 197	641	634
VH běžného roku	950	537	0	0	0	0
Dorovnání ztráty z běžného roku	0	0	-239	-556	-7	0
Zůstatek VH z minulých let v tis.Kč	899	1 436	1 197	641	634	634

* Předběžná informace ze společnosti PONTIS.

Zdroj: Výroční zprávy společnosti PONTIS Šumperk o. p. s. Vlastní zpracování.

Pro doplnění analýzy hospodaření společnosti je třeba zjistit stav majetku, zdroje jeho krytí a případné změny ve struktuře za poslední sledovaný rok, které jsou uvedeny v rozvaze k 31. 12. 2012 v Tab. 3.11.

Tab. 3.11 Rozvaha (Bilance) k 31. 12. 2012 (v tis. Kč)

AKTIVA	Stav k 1.1.2012	Stav k 31.12.2012
Dlouhodobý hmotný majetek	1 123	1 192
Oprávkový majetek	-702	-902
Zásoby	7	6
Pohledávky	2 311	986
Krátkodobý finanční majetek	568	446
Jiná aktiva celkem	14	41
Aktiva celkem	3 321	1 769
PASIVA	Stav k 1.1.2012	Stav k 31.12.2012
Vlastní jmění	61	61
Výsledek hospodaření minulých období	641	634
Cizí zdroje - Krátkodobé závazky	2 619	1 074
Pasiva celkem	3 321	1 769

Zdroj: Rozvaha společnosti PONTIS Šumperk o. p. s. k 31. 12. 2012. Vlastní zpracování.

Aktiva společnosti jsou tvořena *stálými aktivy* (dlouhodobým hmotným majetkem) a *oběžnými aktivy*, které představují zásoby na skladě, krátkodobé pohledávky, finanční prostředky na běžném účtu a hotovost v pokladně. Oběžná aktiva činila na počátku roku 2012 celkem 2 900 tis. Kč, což představovalo 87,3 % z celkových aktiv, na konci roku to bylo 83,6 %, což bylo způsobeno úhradou pohledávek odběrateli a snížením objemu krátkodobého finančního majetku.

Pasiva představují *vlastní zdroje*, což je v případě společnosti PONTIS vlastní jmění spolu s VH minulých let (nerozdělený zisk) a *cizí zdroje* v podobě závazků vůči dodavatelům nebo zaměstnancům, státu nebo bankovním ústavům. Vlastní zdroje na začátku období tvořily 21,14 % z celkových pasiv, na konci období se jejich podíl zvýšil na 39,29 %. Tato skutečnost byla zapříčiněna snížením objemu krátkodobých závazků a to zejména vůči zaměstnancům a bankovnímu ústavu.

Z rozvahy k 31. 12. 2012 vyplývá, že *pohotová likvidita* společnosti, což je schopnost společnosti hradit krátkodobé závazky (oběžná aktiva-zásoby/krátkodobé závazky) je s výsledkem 1,37 v doporučeném intervalu, tedy v rozmezí 1,1 – 1,5. *Celková zadluženost*, která vyjadřuje kolik procent majetku je zatíženo dluhy (cizí zdroje/aktiva) činí 60, 21% a pohybuje se také v doporučených hodnotách, které jsou udávány mezi 30 % - 70%.

Poslední metodou, která bude v této kapitole použita pro celkovou analýzu PONTIS Šumperk o. p. s. je vytvoření SWOT analýzy, díky níž je možné komplexně vyhodnotit pozici společnosti, nalézt případné problémy nebo naopak nové možnosti růstu.

Tab. 3.12 SWOT analýza PONTIS Šumperk o. p. s.

SWOT analýza PONTIS Šumperk o.p.s.		
Vnitřní prostředí	S - silné stránky	15 let působnosti v oboru
		znalost problematiky
		pověření k výkonu sociálně-právní ochrany dětí
		členství v České asociaci pečovatelské služby
		největší nezisková organizace v Šumperku
	W - slabé stránky	velká závislost na finančních zdrojích z veřejných rozpočtů
		nedostatečná informovanost cílových skupin
Externí prostředí	O - příležitost	zapojení dobrovolníků do práce
		účast na projektu "Rozvoj komunitního plánování sociálních služeb v Šumperku na roky 2014 - 2018
		individuální projekty
	T - hrozby	krácení dotací z veřejných rozpočtů
		konkurence subjektů poskytujících stejné nebo podobné služby
		časté změny v legislativě

Zdroj: Výroční zprávy PONTIS Šumperk o. p. s. Vlastní zpracování.

Z Tab. 3.12 vyplývá, že při hodnocení vnitřního prostředí převažují silné stránky nad slabými, nicméně je nutné tato pozitiva nadále posilovat a rozšiřovat. Naopak zvýšením podílu vlastních zdrojů (například individuálními projekty) a posílením informovanosti cílových skupin by bylo možné postupně snižovat váhu slabých stránek.

V externím prostředí jsou příležitosti a hrozby vyrovnané, proto by bylo potřeba využít všech příležitostí k dalšímu rozvoji, a tím minimalizovat hrozby, na které má PONTIS Šumperk o. p. s. minimální nebo žádný vliv.

4 Zhodnocení výsledků hospodaření PONTIS Šumperk o. p. s., návrhy a doporučení

Zhodnocení výsledků hospodaření

V předchozí kapitole byla provedena analýza činnosti společnosti PONTIS Šumperk o. p. s., která byla založena na porovnání a rozboru údajů obsažených ve výročních zprávách a finanční analýza hospodaření, která vycházela z podrobného rozboru výkazů zisků a ztrát, rozvah a účetních dokladů společnosti za sledované období 2008 - 2012. Společnost poskytuje osm druhů registrovaných sociálních služeb v hlavní činnosti a dalších šest služeb v rámci činnosti doplňkové pro široké spektrum obyvatel, od malých dětí a mládeže, přes osoby se zdravotním postižením až po seniory.

Pomocí finanční analýzy bylo zjištěno, že společnost získala za sledované období finanční prostředky v objemu 80 614 tis. Kč, z čehož 23 344 tis. Kč (29 %) činily dotace a příspěvky z ÚSC a 23 054 tis. Kč (28,6 %) bylo poskytnuto dotacemi ze SR, převážně prostřednictvím MPSV ČR. Samofinancováním si společnost zajistila prostředky ve výši 26 396 tis. Kč, což představuje 32,7 % z celkové částky. Podrobným rozbohem výnosů z vlastní činnosti bylo potvrzeno, že úspěšnost samofinancování společnosti se zlepšila od roku 2010, kdy začala s realizací individuálních projektů, které přinesly výnosy ve výši 9 513 tis. Kč, což je 36 % z výnosů z vlastní činnosti a 11,8 % z celkových výnosů za období 2008 až 2012. Necelých 10 % pak činí ostatní výnosy a dary (2,9 %). Z výše uvedených údajů vyplývá, že závislost společnosti na cizích zdrojích je 68,3 %, což je celkem příznivé, protože skoro třetinu výnosů si zajišťuje sama a její činnost tak není zcela odkázána zejména na dotace ze SR, které mohou značně kolísat. Důkazem toho je snížení dotace od MPSV ČR v roce 2010, kdy klesla poskytnutá částka meziročně o 2 551 tis. Kč, což mohlo mít za následek zrušení nebo omezení některých poskytovaných služeb. Právě v této době začala společnost realizovat výše uvedené individuální projekty a výpadek prostředků jimi nahradila.

Celkové náklady dosáhly ve sledovaném období výše 79 929 tis. Kč. Největší položkou byly výdaje na osobní náklady, které tvořily 60 % z celkové částky, což ve finančním objemu představuje 47 651 tis. Kč. Platby za služby ve výši 10 297 tis. Kč představovaly 13 % z celkových nákladů, spotřeba materiálu ve výši 7 666 tis. Kč se na celkových nákladech podílela 10 % a spotřeba energií tvořila 9 % s objemem 7 355 tis. Kč. Ostatní náklady, opravy a udržování, odpisy a nákup zboží tvořily zbylých 8 %. Podrobná analýza členění a výše nákladů ve třetí kapitole ukázala, že podíly na jednotlivé náklady jsou každý rok téměř vyrovnané a mění se jen jejich výše v závislosti na výši výnosů. Z uvedené skutečnosti

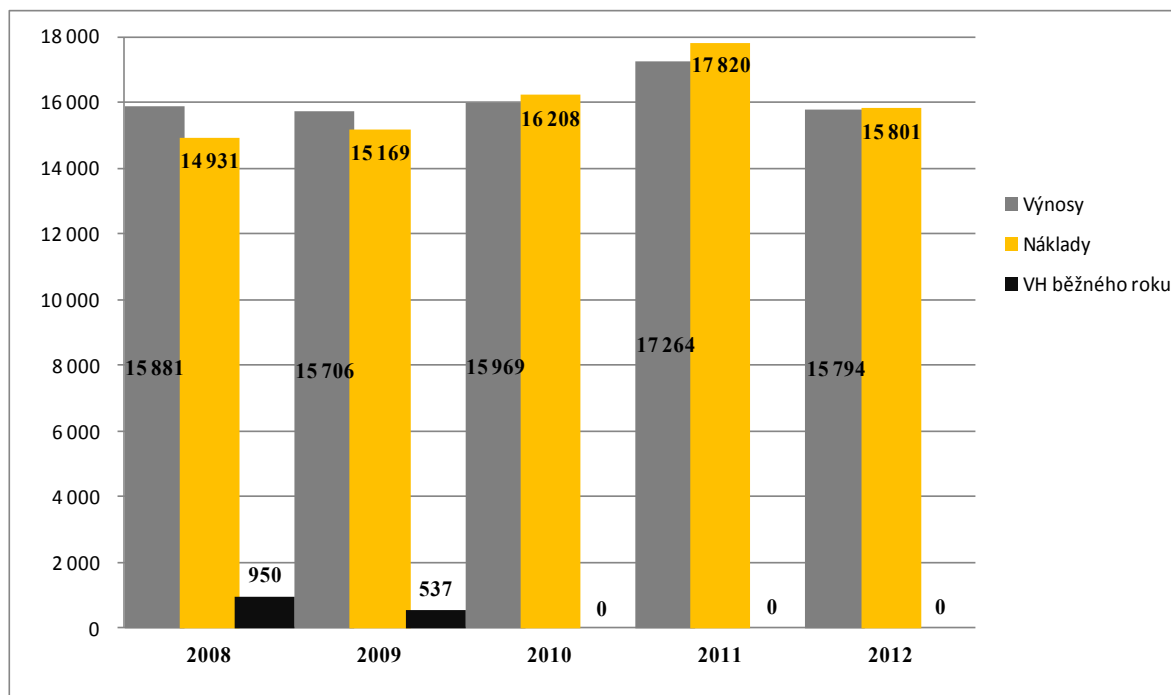
vyplývá, že společnost dokáže přizpůsobit své výdaje výši výnosů, a to hlavně v oblasti osobních nákladů, kde může omezit především počet zaměstnanců, s nimiž je uzavřena dohoda o provedení práce nebo činnosti, aniž by to výrazně omezilo kvalitu poskytovaných služeb.

Celkový vývoj výše výnosů a nákladů ve sledovaném období je ilustrován v grafu na Obr. 4.1, ze kterého je patrné, že v letech 2008 a 2009 byly celkové výnosy vyšší než celkové náklady a společnost hospodařila s přebytkem, který byl převeden do VH minulých let. V ostatních letech převyšovaly náklady výnosy a tyto rozdíly byly vyrovnávány čerpáním prostředků z VH minulých let, aby bylo dosaženo vyrovnaného VH běžného roku.

Nejvyšší výnosy byly zaznamenány v roce 2011, a to v objemu 17 264 tis. Kč. V témže roce společnost vykázala i nejvyšší náklady, a to 17 820 tis. Kč. Záporný rozdíl mezi výnosy a náklady činil 556 tis. Kč.

Nejnižší výnosy ve výši 15 706 tis. Kč byly zúčtovány v roce 2009. Bylo to způsobeno snížením dotací od MPSV ČR skoro o 200 tis. Kč oproti roku 2008 a snížením výnosů z doplňkových činností. I přes tuto skutečnost bylo dosaženo kladného hospodářského výsledku ve výši 537 tis. Kč. Nejnižší náklady byly vynaloženy v roce 2008, na což měla vliv zejména ta skutečnost, že v tomto roce nebylo nakupováno žádné zboží za účelem dalšího prodeje.

Obr. 4.1 Výnosy, náklady a výsledky hospodaření v letech 2008 až 2012 (v tis. Kč)

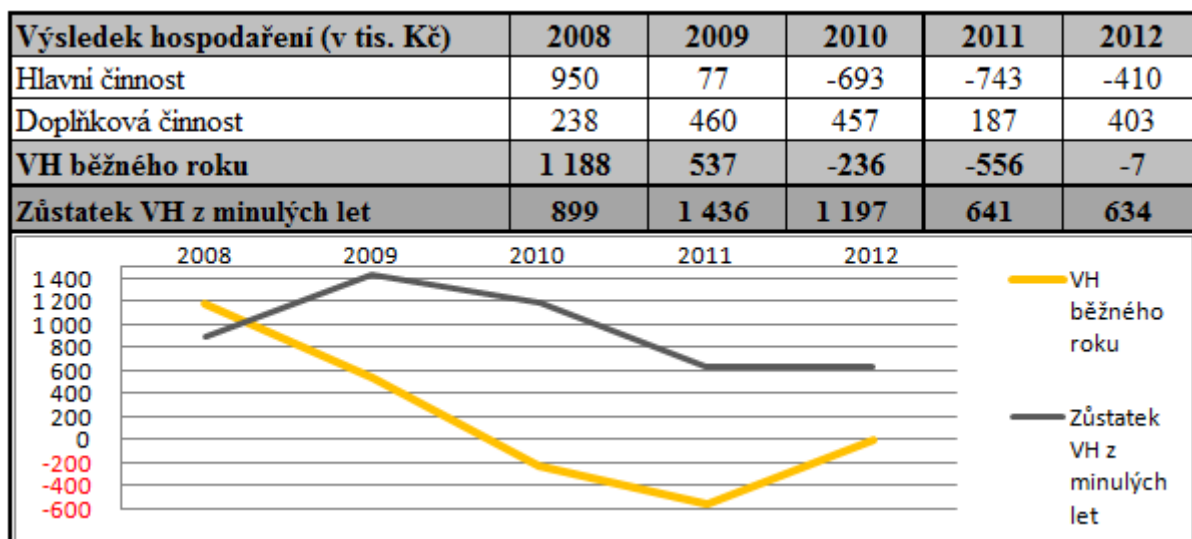

Zdroj: Výroční zprávy společnosti PONTIS Šumperk o. p. s. Vlastní zpracování.

Výsledky hospodaření PONTIS Šumperk o. p. s. za sledované období měly značně kolísavý charakter, což ilustruje Tab. 4.2, doplněná grafem.

Na počátku sledovaného období v roce 2008 PONTIS Šumperk o. p. s. provozovala pouze hlavní činnost a z ní vygenerovala VH ve výši 950 tis. Kč. V tomto roce byly zaznamenány nejvyšší dotace ze SR a zároveň nejnížší náklady v celém období. V roce 2009 činil VH z hlavní činnosti 77 tis. Kč a byl doplněn VH z doplňkových činností v částce 460 tis. Kč, takže celkový VH dosáhl úrovně 537 tis. Kč. V roce 2010 došlo k drastickému snížení dotací ze SR a provozování hlavní činnosti skončilo se ztrátou 693 tis. Kč. Tato ztráta byla částečně kompenzována kladným VH z doplňkových činností ve výši 457 tis. Kč a celkový hospodářský výsledek byl vyrovnán čerpáním z VH z minulých let částkou 236 tis. Kč. Rok 2011 byl z hlediska výsledku hospodaření nejhorší za celé sledované období a skončil se ztrátou 556 tis. Kč, která byla opět vyrovnána prostředky z VH z minulých let. Tento propad byl zapříčiněn převážně nárůstem položky „spotřeba materiálu“ v nákladech, kdy bylo nakoupeno vybavení pro Dům pro rodiče s dětmi. VH hlavní činnosti skončil se ztrátou 743 tis. Kč a doplňkové činnosti snížily tuto ztrátu o 187 tis. Kč. V posledním roce sledovaného období byla zaznamenána ztráta celkového VH pouhých 7 tis. Kč, přičemž ztráta z hlavní činnosti byla na úrovni 410 tis. Kč a kladný výsledek hospodaření doplňkových činností činil 403 tis. Kč. VH byl vyrovnán čerpáním prostředků z VH z minulých let, který měl na konci roku 2012 zůstatek 634 tis. Kč. Podle sdělení ředitele PONTIS Šumperk o. p. s. skončil rok 2013 s nulovou bilancí a zůstatek VH z minulých let byl na konci roku 2013 stejný jako v roce 2012.

Tab. 4.2 VH z hlavní a doplňkové činnosti v letech 2008 až 2012

Zdroj: Výroční zprávy PONTIS Šumperk o. p. s. Vlastní zpracování.

Návrhy a doporučení

Poslední částí této kapitoly budou návrhy a doporučení na zlepšení činnosti a hospodaření PONTIS Šumperk o. p. s. na základě skutečností zjištěných analýzou.

Z analýzy činností vyplynulo, že údaje uváděné ve výročních zprávách nejsou jednotné a tím pádem ani srovnatelné. U některých činností je každý rok hodnoceno jiné kritérium, u jiných chybí shodné údaje alespoň za jeden rok. Návrhem pro zlepšení činnosti je ***sjednotit údaje ve výročních zprávách, aby byly srovnatelné a měřitelné.***

Z analýzy hospodaření je patrné, že nejvyšší náklady (kromě osobních) jsou vynakládány za služby, spotřebu materiálu a spotřebu energií. Jednou z možností v oblasti snižování nákladů za služby je ***docílit snížení tarifů za mobilní telefony a internet*** využitím výhodných nabídek mobilních operátorů a poskytovatelů internetových služeb.

Vytápění svých objektů a dodávky teplé vody zajišťuje PONTIS Šumperk o. p. s. prostřednictvím společnosti SATEZA a.s., která je dodavatelem tepla a energií ve více městech a obcích na šumpersku a jejíž služby jsou poměrně drahé. Pro úsporu nákladů za energie je potřeba ***zvážit možnost vybudování vlastních plynových kotlen v hlavních objektech***, vypočítat dobu ekonomické návratnosti této případné investice a při pozitivním vyhodnocení tuto investici realizovat.

Spotřeba pohonných hmot je zahrnována do spotřeby materiálu, proto by bylo potřeba ***vyčíslit náklady za PHM samostatně*** a podle jejich výše zvážit možnosti úspor. V případě vysokých nákladů na provoz automobilů je vhodným řešením, ***přestavba benzínových motorů na LPG*** (propan – butan) ***nebo CNG*** (zemní plyn) ***pohony***, které jsou ekonomicky úsporné a šetrnější k životnímu prostředí.

Z výsledků SWOT analýzy vyplynulo, že slabými stránkami PONTIS Šumperk o. p. s. jsou velká závislost na finančních zdrojích z veřejných rozpočtů a nedostatečná informovanost cílových skupin. Pro zlepšení činnosti a hospodaření by bylo vhodné ***posílit oddělení public relation***, které by se tak mohlo více zaměřit na vyhledávání vhodných individuálních projektů a mělo by dostatek času na kvalitní a včasné vypracování žádostí, které jsou často nejdůležitějším kritériem při rozhodování, zda bude projekt podpořen. Posílením oddělení by vznikl i větší prostor pro budování vztahů s individuálními dárci a firmami nebo podniky. V neposlední řadě by rozšíření PR oddělení mohlo přispět k rozvoji informovanosti a tím k většímu zájmu o služby u cílových skupin.

5 Závěr

Cílem bakalářské práce bylo zhodnocení činnosti a hospodaření vybrané neziskové organizace ve zvoleném časovém období. Pro tyto účely byla vybrána obecně prospěšná společnost PONTIS Šumperk o. p. s., poskytující sociální služby širokému spektru obyvatel, kteří se ocitli v nepříznivé životní situaci a potřebují pomoc nebo podporu jiné osoby. Snaží se o začleňování jednotlivých cílových skupin do běžného života většinové společnosti, vytváří tím mosty (PONTE) mezi svými klienty a ostatním obyvatelstvem.

Základním úkolem teoretické části bylo vymezení prostoru pro neziskové organizace v rámci národního hospodářství. K tomuto účelu bylo použito více kritérií pro členění národního hospodářství, ze kterých byly podrobněji popsány dva z nich, a to členění podle způsobu financování a členění podle V. A. Pestoffa, která se zdají být nejvhodnějšími pro účely této bakalářské práce. Dalším předpokladem pro pochopení podstaty neziskových organizací bylo seznámení se s obsahem některých teorií neziskového sektoru, se základními třídícími znaky (kritérii), typologií neziskových organizací, právní úpravou jejich činnosti, a se zdroji a metodami jejich financování. Z textu vyplynulo, že neziskové organizace jsou součástí veřejného i neziskového sektoru. Dále bylo zjištěno, že nejrozšířenější právní formou neziskových organizací byla do roku 2012 občanská sdružení následovaná obecně prospěšnými společnostmi a pomocí grafu bylo ilustrováno, že největší podíl na financování těchto organizací má státní rozpočet a to 53,2 %.

Praktická část bakalářské práce byla zaměřena na analýzu činnosti a hospodaření PONTIS Šumperk o. p. s. V úvodu byla stručně uvedena historie společnosti s výraznými mezníky a byla popsána organizační struktura platná od 1. 7. 2011. Z organizační struktury je patrné, že poskytování služeb je rozděleno do tří oddělení podle charakteru a v jejich rámci je realizováno osm hlavních registrovaných sociálních služeb a šest služeb doplňkových. K analýze činnosti byly použity údaje obsažené ve výročních zprávách společnosti. Podrobnou analýzou činnosti bylo zjištěno, že v rámci hlavní činnosti jsou poskytovány následující služby. V oddělení služeb pro seniory je to sociální poradenství, denní stacionář, pečovatelská služba a sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením. V oddělení ubytovacích služeb je to azylový dům a krizová pomoc a v rámci oddělení sociální prevence se jedná o nízkoprahové zařízení pro děti a mládež a kontaktní centrum. Při analyzování činnosti se vyskytl problém s dostupností srovnatelných údajů, proto musely být některé činnosti pouze popsány, nikoli analyzovány.

Dále byly analyzovány zdroje financování PONTIS Šumperk o. p. s. a pomocí grafu bylo znázorněno, že příspěvky z ÚSC byly v průměru za sledované období nepatrně vyšší než dotace ze SR a společně činily 57,48 % z celkového objemu. Z vlastní činnosti si společnost zajistila 21,09 % a také 13,05 % z individuálních projektů, které jsou vykazovány ve vlastní činnosti. Ostatní příjmy, dary a investiční dotace činily zbylou část objemu získaných finančních prostředků.

Při finanční analýze hospodaření byla pozornost zaměřena na především na strukturu výnosů a nákladů v jednotlivých letech a jejich srovnání v jednotlivých letech. Pomocí tabulek a grafů byl srovnáván meziroční vývoj jednotlivých položek a na závěr hodnocení každého roku byl uveden výsledek hospodaření. Následovala analýza celkových výnosů, nákladů a výsledků hospodaření za sledované období, ve které byl podrobně rozebrán růst podílu finančních prostředků z vlastní činnosti v analýze výnosů a výdaje na osobní náklady v analýze nákladů. Analýzou výsledků hospodaření bylo zjištěno, že v letech 2008 a 2009 hospodařila PONTIS Šumperk o. p. s. s kladným výsledkem hospodaření, zatímco v ostatních letech byl její VH vyrovnáný a ztráty byly dorovnány čerpáním prostředků z výsledku hospodaření minulých let. Z údajů v rozvaze k 31. 12.2012 byla vypočítána pohotová likvidita a celková zadluženost PONTIS Šumperk o. p. s. a pomocí SWOT analýzy byly definovány silné a slabé stránky a popsány příležitosti a hrozby.

Po celkovém zhodnocení výsledků hospodaření byla navržena doporučení na zlepšení činnosti a hospodaření, která vyplynula z analýzy činnosti, z finanční analýzy hospodaření a ze SWOT analýzy a měla by přispět ke zvýšení prosperity, rozvoje a finanční stability PONTIS Šumperk o. p. s.

Seznam použité literatury

Odborná kniha

- 1] BACHMANN, Pavel. *Management neziskové organizace*. Hradec Králové: Gaudeamus, 2011. 280 s. ISBN 978-80-7435-130-3.
- 2] BOUKAL, Petr a kolektiv. *Fundraising pro neziskové organizace*. Praha: Grada Publishing, a.s. 2013. 264 s. ISBN 978-80-247-4487-2.
- 3] ESPING-ANDERSEN, G. *The Three Worlds of Welfare Capitalism*. Princeton: Princeton University Press, 1990. 248 p. ISBN 0-691-09457-8
- 4] REKTOŘÍK, Jaroslav a kol.. *Organizace neziskového sektoru: základy ekonomiky, teorie a řízení*. 3. aktualizované vydání Praha: Ekopress, 2010. 188 s. ISBN 978-80-86929-54-5.
- 5] ŠEDIVÝ, Marek a Olga MEDLÍKOVÁ. *Public relations, fundraising a lobbying pro neziskové organizace*. Praha: Grada, 2012. 138 s. ISBN 978-80-247-4040-9.
- 6] URBANCOVÁ Alžběta a Šárka KRYŠKOVÁ. *Účetnictví nevýdělečných organizací*. 2. rozšířené vydání. Ostrava: VŠB-TU, 2008. 232 s. ISBN 978-80-248-1801-6.

Elektronické dokumenty a ostatní

Internetové zdroje

NEZISKOVKY. CZ. Fakta.[online]. *Statistika počtu neziskových organizací*. NEZISKOVKY [12. 11. 2013]. Dostupné na:
http://www.neziskovky.cz/data/stat_NNO_tabulka_1990_2012txt12780.pdf

Vláda České republiky. *Rozbor financování nestátních neziskových organizací z veřejných rozpočtů v roce 2011* [online]. Vláda ČR. [3. 12. 2013]. Dostupné na:
http://www.vlada.cz/assets/ppov/rnno/dokumenty/rozbor_2011.pdf

Epravo.cz. *Základní přehled změn, které přináší nový občanský zákoník pro nestátní neziskové organizace*. [online]. Epravo.cz [3. 12. 2013]. Dostupné take na:
<http://www.epravo.cz/top/clanky/zakladni-prehled-zmen-ktere-prinasi-novy-obcansky-zakonik-pro-nestatni-neziskove-organizace-92357.html>

SPIRALIS. *Změny v legislativě pro NNO*. [online]. SPIRALIS [12. 12.2013]
Dostupné na: <http://www.spiralis-os.cz/index.php/zmeny-v-legislative-pro-nno>

PONTIS Šumperk o. p. s., *Výroční zprávy společnosti* [online]. PONTIS [2. 1. 2014]
Dostupné na: <http://www.pontis.cz/o-nas/vyrocnizpravy-spolecnosti/>

PONTIS Šumperk o. p. s., [online]. PONTIS [20. 9. 2013]
Dostupné na: <http://www.pontis.cz>

zákon

Zákon č. 89 ze dne 22. 3. 2012 občanský zákoník.

Dostupné také na: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-89>

Zákon č. 90 ze dne 22. 3. 2012 o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích). Dostupné také na: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-90>

Zákon č. 108 ze dne 14. 3. 2006 o sociálních službách

Dostupné také na: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2006-108>

Zákon č. 218 ze dne 21. 7. 2000 o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů. Dostupný také na: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-218>

Zákon č. 227 ze dne 3. 9. 1997 o nadacích a nadačních fondech a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů (zákon o nadacích a nadačních fondech). Dostupné také na: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1997-227>

Zákon č. 248 ze dne 28. 9. 1995 o obecně prospěšných společnostech a o změně a doplnění některých zákonů. Dostupné také na: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1995-248>

Zákon č. 250 ze dne 9. 8. 2000 o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů

Dostupné také na: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-250>

Zákon č. 359 ze dne 9. 12. 1999 o sociálně- právní ochraně dětí ve znění pozdějších předpisů

Dostupné také na: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1999-359>

Zákon č. 561 ze dne 24. 9. 2004, o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2004, Dostupný také na: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-561>

Zákon č. 586/1992 Sb. ze dne 20. 11. 1992 o dani z příjmu.

Dostupné také na: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1992-586>

ostatní dokumenty

Zakládací listina společnosti PONTIS ŠUMPERK o. p. s.

Výroční zprávy PONTIS Šumperk o. p. s.

Seznam zkratk

ČEZ	České energetické závody
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
DMDT	Dům pro matky s dětmi v tísní
DCD	Denní centrum pro dospělé
DPS	Dům s pečovatelskou službou
ESF	Evropský sociální fond
ISS	Informační středisko pro seniory
KC	Kontaktní centrum
KD	Klub důchodců
MPSV ČR	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MZ	Ministerstvo zdravotnictví
NF	Nadační fond
NKÚ	Národní kontrolní úřad
NNO	Nestátní nezisková organizace
NOZ	Nový občanský zákoník
NO	Nezisková organizace
NROS	Nadace rozvíje občanské společnosti
O. S.	Občanské sdružení
OPS	Obecně prospěšná společnost
PO	Příspěvková organizace
PR	Public relation
RVKPP	Rada vlády pro koordinaci protidrogové politiky
SOH	Středisko osobní hygieny
SR	Státní rozpočet
UON	Ubytovna pro občany v nouzi
ÚP	Úřad práce
ÚSC	Územní samosprávné celky
VZP ČR	Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky
VH	Výsledek hospodaření

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne: 9. května 2014

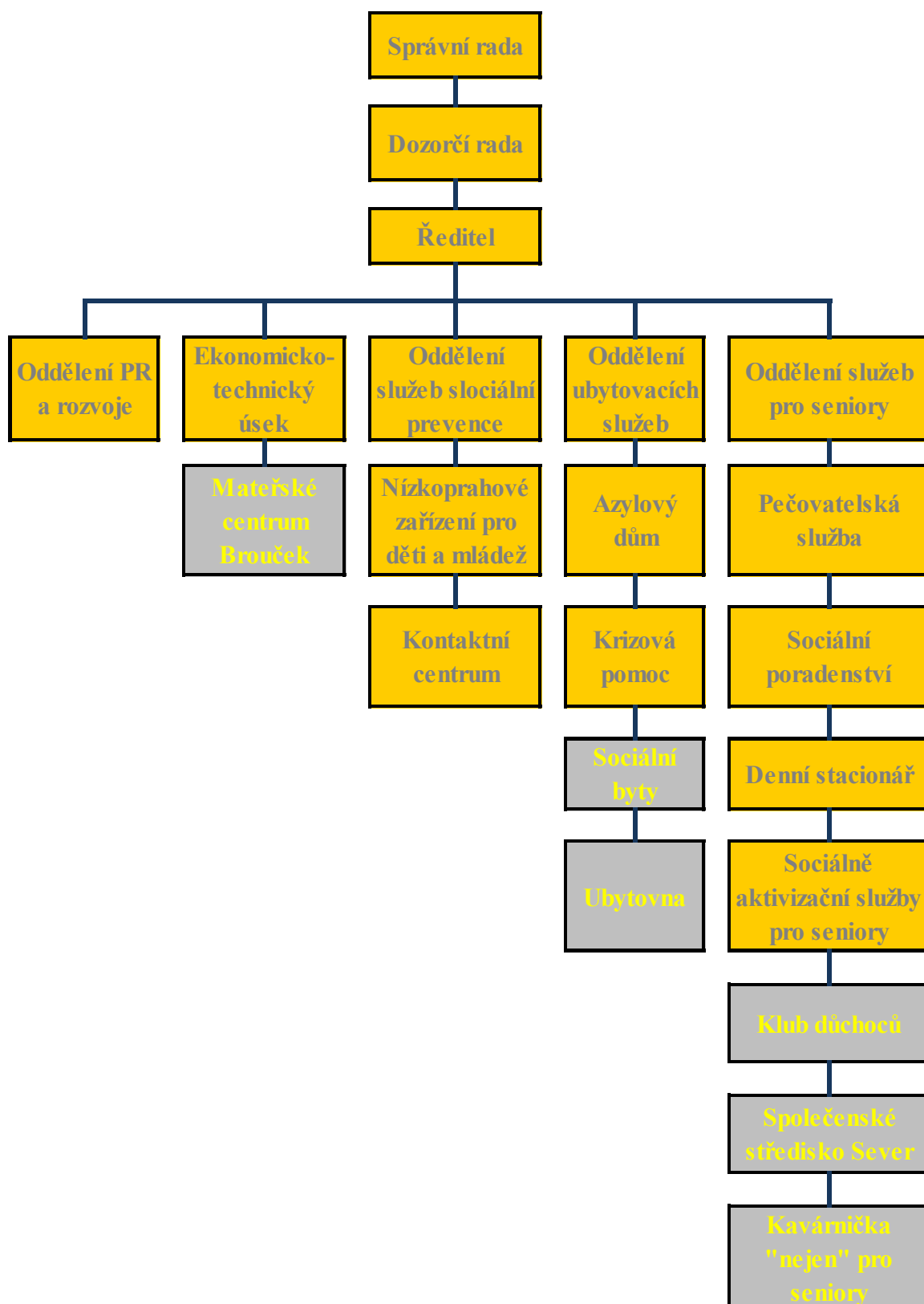
Ilona Hartlová

Seznam příloh

- Příloha 1** **Organizační struktura společnosti PONTIS Šumperk o. p. s.**
- Příloha 2** **Přehled výnosů v letech 2008 – 2012 v členění podle zdrojů.**
- Příloha 3** **Vývoj výnosů z vlastní činnosti v letech 2008 – 2012 a jejich struktura.**

Příloha 1

Organizační struktura společnosti PONTIS Šumperk o.p.s.

Registrované sociální služby

Další poskytované služby

Zdroj: Výroční zprávy společnosti PONTIS Šumperk o.p.s. Vlastní zpracování

Příloha 2

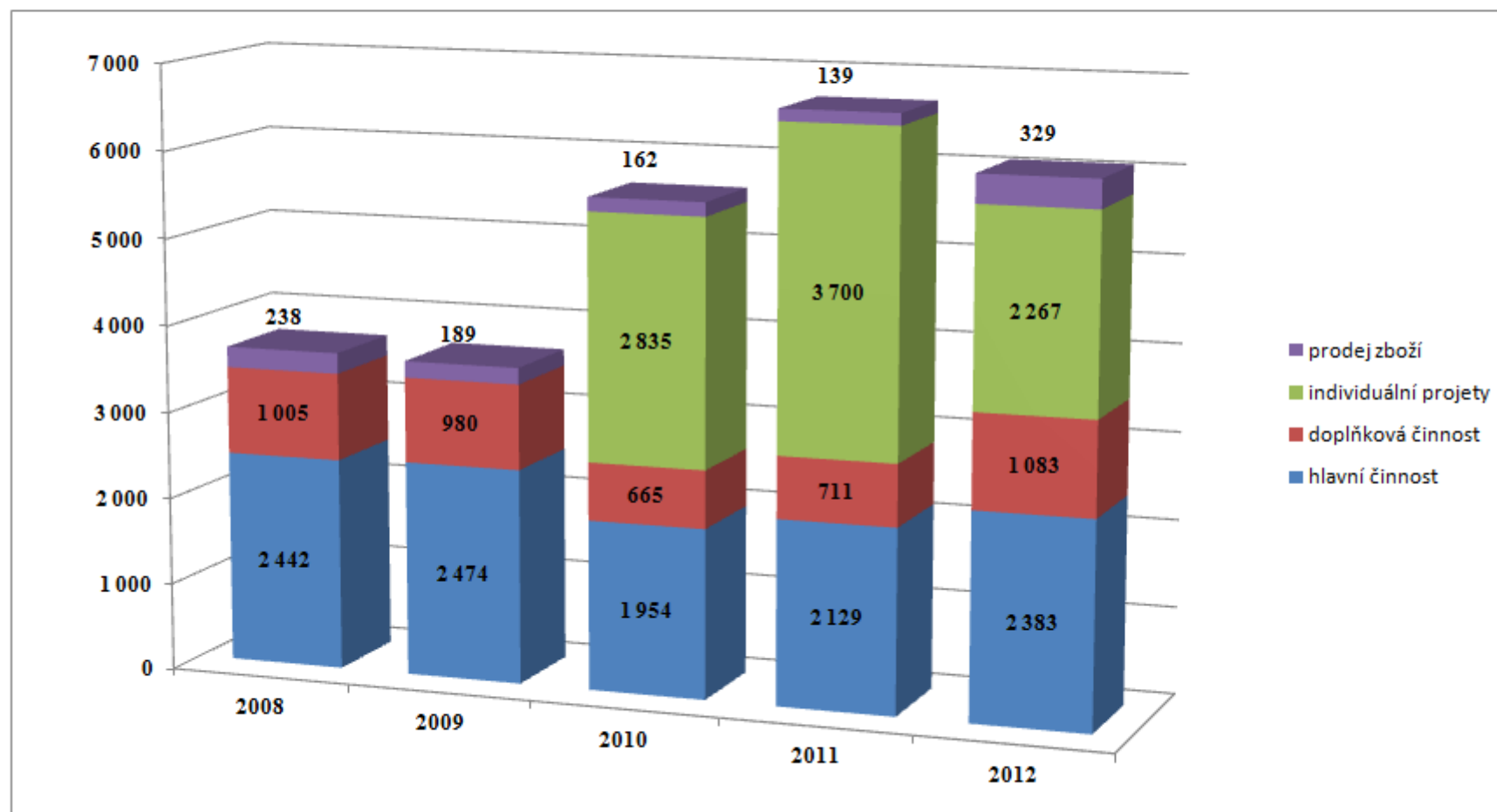
Přehled výnosů v letech 2008 – 2012 v členění podle zdrojů.

Výnosy (v tis. Kč)	2008	2009	2010	2011	2012
Výnosy z prodeje služeb	3 447	3 453	5 640	6 540	5 734
- z toho od uživatelů	2 442	2 474	1 954	2 129	2 383
- z toho z doplňkové činnosti	1 005	980	665	711	1 083
- z toho individuální projekty	0	0	2 835	3 700	2 267
Výnosy z prodeje zboží	238	189	162	139	329
Dotace ze SR	6 232	6 004	3 453	3 029	4 336
- z toho MPSV ČR	5 299	5 190	2 653	2 630	3 196
- z toho ÚP	253	54	54	54	270
- z toho RVKPP	600	575	609	329	550
- z toho MZ ČR	80	90	0	16	40
- ostatní	0	95	137	0	280
Dotace z ÚSC	4 789	4 827	4 326	4 415	4 987
- z toho města a obce	4 507	4 597	17	54	43
- z toho město Šumperk	4 120	4 200	4 029	4 029	4 029
- z toho Olomoucký kraj	282	230	280	332	915
Dary	34	22	174	1 738	283
Ostatní výnosy	1 141	1 211	1 348	768	125
dotace z ESF	0	0	746	635	0
Investiční dotace	0	0	119	0	0
Výnosy celkem	15 881	15 706	15 969	17 264	15 794

Zdroj: Výroční zprávy společnosti PONTIS Šumperk o.p.s. Vlastní zpracování.

Příloha 3

Vývoj výnosů z vlastní činnosti v letech 2008 – 2012 a jejich struktura.

Zdroj: Výroční zprávy PONTIS Šumperk o.p.s. Vlastní zpracování.